

VARI NAMONA MAREKO NA ETOREATO

Mareko vaġa-foforina guruġari

Mareko arana ta tu Ioane. Ġia tu dia mo Iesu ġena mero gabanana (12) vekaravari ai tarimana ta. Mai Vari Namona tu laġani 64 beiaġo 68 fakari ai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai. Mai fefa tu Roma siti ai Petero ġesi ġeġauvei-vegogoto nuġanai etoreato. Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tari-mari Roma nuġanai ġetanuto-ġoi tarimari Iesu Varina Namona ekiravara-ginikaurito.

Mareko na ġia guruġana baregona ekiravararito tu ekirarito, Iesu tu Barau ġena vetuġunaġi-iaġovinina tarimana namo vedaureana e ma ġena vetuġamaġikau (Mareko 10:45). Korana Iesu tu Barau ġena maoro baregona gaburenai eġauveito-ġoi ema ġena guruġa mabarari ekorana-iaġirito-ġoi. Moġeri tu Iesu na ġauvei e nuġa-farevaġi veġari eveirito-ġoi moġerina ġeri ai evaġa-foforirito ġeri.

Mareko ġena toretore tu maiġesina eboioġaiato:

1. Vetuġunaġi tarimana Iesu ġena iaġoma ema everovinato veġana - karoa 1:1-13
2. Vetuġunaġi tarimana ġena ġauvei - karoa 1:14-13:37
3. Vetuġunaġi tarimana ġena mase - karoa 14-15
4. Vetuġunaġi tarimana ġena variġisi-ġenoġoi ema guba vanuġana ġana ma evaraġeto - karoa 16

Ioane Babatiso ġena ġobata

¹ Iesu Keriso Barau Natuna Varina Namona maïgesina evesinato.

² Peroveta tarimana arana Isaia na etoreato,
 “Barau ekirato,
 ‘Au na ġegu vetuġunaġi tarimana tu batuġu-
 guineani,
 ġemu dabara vaġa-maġatana.’

³ Tarima ta tano fakanai ekeani, ekirani,
 ‘Vereġauka ġena dabara ġoiarevaia,
 ġena iaġoma dabarana ġovaġa-maoromaoroa!’ ”

⁴ Moġa lorinai Ioane eiagomato, tano fakanai tarimarima ebatatorito-ġoi e eġobatato-ġoi, tarimarima ġeri rakava ġerina beġene vetuġamaġi-kure e beġene raka-kure, ema babatiso beġene ġabia, Barau na ġeri rakava bene tuġamaġi-fitoġari ġana.

⁵ Tarimarima mabarari Iudea vanuġari na e Ierusalemna na ġeiaġoto-ġoi Ioane ġenai. Ġeri rakava ġekiraġi-foforirito-ġoi vau, ebatatorito-ġoi Ioridana ġarukanai.

⁶ Ioane ġena dabuġa tu kamela ġwiri na ġeveiato, ġena gabaġau tu nanigosi kefina, ġana ġaniġani dagarari tu madudu e gode nanuri moġo.

⁷ Eġobatato-ġoi, ekirato, “Tarima ta au murigu na beiaġomani, ġia ġena seġuka na au ġegu seġuka tu evanaġiani. Au maki asi ilaila ġia ġena tamaka varona baruġaiani.

⁸ Au na ġomi tu nanu na ababatisomini, a ġia na tu Iauka Veaġa na bebabatisomini.”

*Ioane na Iesu ebatatorito
 Mataio 3:13-17; Luka 3:21-22*

⁹ Mo negai Iesu tu Nasareta, Galilea vanuḡana ta, na eiaḡomato, benamo Ioane na Ioridana ḡarukanai ebabatisoato.

¹⁰ Iesu nanu na eraka-raḡasito nuḡanai, guba eḡitaiato, evekeo-fakato, benamo Iauka Veaḡa pune kavana emariḡoto ḡia ḡenai.

¹¹ Benamo garo ta guba na ekea-riḡoto, ekirato, “Ḡoi tu au Natugu, aura-vinimuni; ema ḡemu ai aiaku-rakavani maki.”

Satani na Iesu eribaḡaniato

Mataio 4:1-11; Luka 4:1-13

¹² Moḡa murinai Iauka Veaḡa na Iesu tano fakana ḡana etuḡu-iaḡoato.

¹³ Monai ḡaro e boḡi gabana vasivasi (40) etanuto, Satani na eriba ḡaniato-ḡoi. Ḡia tu boḡa bairi ḡesi ḡetanuto-ḡoi, aneru na ḡenariato-ḡoi.

Iesu ḡena ḡauvei esinaiato Galileai

Mataio 4:12-17; Luka 4:14-15

¹⁴ Ioane ḡediburaiato murinai, Iesu Galilea ḡana eiaḡoto, Barau Varina Namona ea ḡobata iaḡiato-ḡoi.

¹⁵ Eḡobatato, ekirato, “Barau ḡena ḡaro tu varau beraḡasi, ḡena Basileia bevotu, (ḡena veḡitaḡau seḡukana evaḡa-ruḡaiani maiḡa)! Gemi rakava ḡerina ḡovetuḡamaḡi-kure, Vari Namona nuḡami na ḡovaḡa-moḡonia!”

Iesu na tarima vasivasi (4) ekearito, ḡia murinai beḡene raka

Mataio 4:18-22; Luka 5:1-11

¹⁶ Iesu Galilea kou rikina na eraka-iaḡoto-ḡoi nuḡanai, Simona ma tarina Anduru ḡesi eḡitarito,

ġeri reke kou ai ġefiuato, korana ġia tu maina tarimari.

¹⁷ Benamo Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġoiaġoma, murigu ai ġoma raka, be au na tu tarimarima maina viniri bana vaġa-ribami.”

¹⁸ Benamo maoromaoro ġeri reke ġeraga-kwanerito, Iesu murinai ġerakato.

¹⁹ Asi ġeraka-manaġato, benamo Iesu na Iakobo (o Iames) Sebedaio, tarina Ioane ġesi eġitarito, ġasi ai ġeri reke ġwadareri ġeturirito-ġoi;

²⁰ ekearito, benamo ġia na tamari Sebedaio ma ġena ġauvei tarimari ġesi ġasi ai ġeraga-kwanerito, Iesu murinai ġerakato.

Iauka rakavana na eboroġiato tarimana

Luka 4:31-37

²¹ Ġeraka-iaġoto, Kaperanaumai ġevotuto. Monai Sabadi ai Iesu Iuda tarimari ġeri rubu ai eraka-toġato, benamo evevaġa-ribato.

²² Ġia ġena vevaġa-riba guruġari tarimarima na ġeseġaġirito nai, ġeġaba-rakavato, korana tu ġena guruġa ma seġukana, dia taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari ġeri guruġa kavana.

²³ Mo rubu ai tarima ta tu iauka rakavana na eboroġiato tarimana. Ġia ekeato, ekirato,

²⁴ “Iesu, Nasareta tarimamu o, kara ġemai noveia otoni? Ġoi tu ġai vaġa-rakavama uranai boiaġoma? Au ribagu ġoi tu deikara, ġoi tu Barau ġena Veaġa Tarimamu!”

²⁵ Iesu na ekira-ġoiato, “Gurumu! Ġia ġenana noraka-vaġi!”

26 Benamo iauka rakavana na mo tarima evaḡa-ḡoḡo-ḡoḡoato, benamo ma ḡabana ḡesi eraka-vaḡito.

27 Tarimarima mabarari ḡeḡaba-rakava rakavato, benamo tauḡeri ḡevedanaḡi-vedanaḡito, ḡekirato, “Mai tu kara? Vevaḡa-riba variḡuna? Ġia tu ma seḡukana na iauka rakavari evaḡa-guruḡarini, ema garona maki ḡeseḡaḡiani!”

28 Benamo Iesu varina asikauna eragarovorovoto Galilea vanuḡari mabarari ai.

*Iesu na keve tarimari vovoka evaḡa-namorito
Mataio 8:14-15; Luka 4:38-39*

29 Rubu na ḡeraka-rosito murinai, Iakobo (o Iames) ema Ioane ḡesi ḡeiaḡoto, Simona ema Anduru ḡeri numai ḡea raḡekauto.

30 Simona ḡena taḡama vavinena tu ekeveto, tauḡanina eseḡukato, be egena-taḡoto-ḡoi, benamo Iesu ḡekira-varaiato.

31 Iesu eiaḡoto ḡenai, ḡimanai eḡabito, benamo evaḡa-tanu vaisiato. Mo keve ekorito, benamo ḡia eḡuburito.

32 Lavilavi, ḡaro eketoto murinai, tarimarima na keve tarimari e iauka rakavari na ḡeboroḡirito tarimari Iesu ḡenai ḡeḡori-iaḡorito.

33 Vanuḡa tarimari mabarari numa ḡoiranai ḡevegogoto.

34 Iesu na keve irauirau tarimari vovoka evaḡa-namorito e iauka rakavari ḡutuma elai-vaḡirito. Iauka rakavari mururi ekourito asi beḡene guruḡa, korana ḡia ribari Iesu.

*Iesu Galilea vanuḡari ai eḡobatato
Luka 4:42-44*

³⁵ Boḡiboḡi rekenai, roḡosi bene laḡani nai, Iesu evariḡisito, tano fakana ḡana eiaḡoto, ea ḡuriḡurito.

³⁶ Benamo Simona ma karonā ḡesi Iesu ḡea vetauato,

³⁷ ḡea doḡariato nai, ḡekiraiato, ḡekirato, “Tari-marima na tu ḡoi ḡevetaumuni!”

³⁸ Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Vanuḡa kav-ināḡiri ḡana si-iaḡo. Moḡeri ai maki bana ḡobata, au ḡegu iaḡoma korana tu moḡa.”

³⁹ Benamo ḡia eiaḡoto Galilea vanuḡari mabarari ḡana. Rubu ai eḡobatato-ḡoi e iauka rakavari elai vaḡirito-ḡoi.

Lepera tarimana Iesu na evaḡa-namoato

Mataio 8:1-4; Luka 5:12-16

⁴⁰ Lepera tarimana ta Iesu ḡenai eiaḡoto, evetui-tarito, benamo enoḡiato, ekirato, “Bema ḡoi ourani nai, moḡoni boiarevaguni, bovaḡa-namoguni riba.”

⁴¹ Iesu na evetuḡaiato, ḡimana etuḡu-iaḡoato, eḡabi-karaiato, benamo ekirato, “Aurani, be non-amo!”

⁴² Benamo vaḡa-sebo lepera na eraga-kwaneato, enamoto.

⁴³ Iesu na evaḡa-guruḡa gwaḡiḡiato, ekirato,

⁴⁴ “Mai veiḡa tarima ta asi bono kira-varaia. Noiaḡo, Rubu Veḡa verena na bene ḡitamu, ema veiareva varevare dagarari Mose na ekiraḡiato ilailanai bono vinia. Be tarimarima beḡene riba, ḡoi tu bonamo.”

⁴⁵ Senaḡi ḡia tu eiaḡoto, mo veiḡa varina efi-uato. Moḡesi nai Iesu tu vanuḡa tai asi ma

eraka-toġato, a tano fakari ai moġo etanuto-ġoi. Senaġina tarimarima gabu irauirauri na Iesu tu roġo ġeiaġo-viniato-ġoi.

2

Iesu na rakava etuġamaġi-fitoġarito

¹ Ġaro kotari ġevanaġito vau, Iesu Kaperanauma ġana eġenoġoito. Tarimarima na varina ġeseġaġiato Iesu tu numai.

² Moġa lorinai tarimarima ġutuma ġeġaru-vegogoto, numa nuġana ġevaġa-vonuato, eiaġoto ġatama-boka korana maki asi faka ta. Monai vau Iesu na Vari Namona eġobata-vinirito,

³ nuġanai tarima vasivasi (4) na tauġanina tavi ta emaseto tarimana ta Iesu ġenai ġeġwa-iaġoato.

⁴ Tarimarima ġutuma nai, asi ġeri dabara Iesu sevina ġana beġe raka-kavi iaġoni. Naima ġia na Iesu eruġato iatana ġuduġuna ġeġiu-vaġiato vau, keve rakava tarimana ma gedana ġesi ġetuġu-riġoato Iesu ġoirana ġana.

⁵ Iesu na ġeri veġabidadama eġitaiato nai, ġia na keve rakava tarimana evaġa-guruġaiato, ekirato, “Natugu, ġemu rakava batuġamaġi-fitoġari.”

⁶ Taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari kotari monai tanutaġori ai, nuġari ai maġesi ġetuġamaġito,

⁷ “Karase nai mai tarima moġesina ekirani? Ġia na Barau ekira-fitoġaiani. Dei na rakava betuġamaġi-fitoġarini? Barau moġo ġereġana!”

⁸ Iesu ma ribana ġia kara ġetuġamaġirito-ġoi nai edanaġirito, ekirato, “Karase nai maniġesi ġotuġamaġini?”

⁹ Aiġesina baguruġani tu meraġa, keve rakava tarimana bavaġa-guruġaia, bakira, ‘Ġemu rakava batuġamaġi-fitoġari’ banasi, ba bara kiraia, ‘Noruġa-vaisi, ġemu geda noġabia, be noraka’ barasi?

¹⁰ Au na navaġa-ġitami, Tarimarima Natuna tu ma ġena maoro, rakava betuġa-maġi-fitoġarini mai tanobarai.” Ġia na keve rakava tarimana evaġa-guruġaiato, ekirato,

¹¹ “Akiramuni, noruġa-vaisi, ġemu geda noġabia, be numa ġana noiaġo!”

¹² Maoromaoro eruġa-vaisito, ġena geda eġabiato, tarimarima ġoirari ai eraka-rosito. Moġa lorinai mabarari ġeġaba-rakava rakavato, Barau ġevaġa-raġeato, ġekirato, “Maiġesina kavana ta roġosi tara ġitaia.”

Iesu takesi gogo tarimari ġesi ġeġaniġani-vegogoto

Mataio 9:9-13; Luka 5:27-32

¹³ Iesu ma eiaġoto kou rikinai. Tarimarima ġutuma ġia ġenai ġeiaġoto, benamo ġia na evaġa-ribarito.

¹⁴ Iesu eraka-iaġoto-ġoi nuġanai, ġia na Alfeo natuna arana Levi takesi moniri ġeġabito-ġoi numanai tanutaġo eġitaiato, benamo ekiraiato, ekirato, “Murigu ai noma raka.” Benamo Levi evariġisito, Iesu murinai erakato.

¹⁵ Iesu Levi ġena numai eġani-ġanito-ġoi nai, takesi gogo tarimari e vei-rakava tarimari ġutuma maki Iesu ma ġena mero ġesi ġeġaniġani-vegogoto, korana tarimarima vovoka ġia murinai ġerakato-ġoi.

16 Taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari, Farisea ġeri doġoro tarimari, na Iesu ġeġitaiato, takesi gogo tarimari e vei-rakava tarimari ġesi ġeġaniġani-vegogoto-ġoi, benamo ġia na Iesu ġena mero ġedanaġirito, ġekirato, “Ġia tu karase nai takesi gogo e vei-rakava tarimari ġesi ġeġaniġani-vegogoni?”

17 Iesu eseġaġito, benamo evaġa-guruġarito, ekirato, “Namo tarimari na doketa asi beġe ve-taurini, senaġina keve tarimari na moġo. Au aiaġomato maki dia vei-iobukaiobuka tarimari keakeari, senaġi vei-rakava tarimari.”

Ġaniveaġa

Mataio 9:14-17; Luka 5:33-39

18 Ġaro ta Ioane Babatiso ġena mero e Farisea tarimari ġeġani-veaġato-ġoi nai, tarima kotari Iesu ġenai ġeiaġoto, benamo ġedanaġiato, ġekirato, “Kara dainai Ioane Babatiso ġena mero e Farisea tarimari ġeri mero tu ġeġani-veaġani, senaġi ġoi ġemu mero tu asiġi?”

19 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi ġotuġamaġini, veġaraġo variġu tauna ġatana seviri ai etanuni nuġanai beġe ġani-veaġani ba? Asiġina! Veġaraġo variġu tauna ġatana seviri ai neganai, asi beġe ġani-veaġani.

20 Ġarona eiaġomani veġaraġo tauna ġatana ġerina beġe ġabi-veġitaiani, monai vau beġe ġani-veaġani.

21 Tarima ta na dabuġa variġuna veseana dabuġa guinena ġesi asi bebani-vegogoani. Bema moġesina beveiani nai, dabuġa variġuna na

guinena bedareani, ema vedarena maki bebaregoni.

22 Tarima ta na vine nanuna variḡuna nanigosi kefina guinenai asi besisiani. Bema moḡesina beveiani nai, vine nanuna variḡuna na nanigosi kefina guinena bevei-fakaiani. Vine nanuna e kefi beḡe rakavani. Senaḡi vine nanuna variḡuna nanigosi kefina variḡunai besisiani tu namo.”

*Iesu tu Sabadi Verena
Mataio 12:1-8; Luka 6:1-5*

23 Sabadi tai Iesu ma ḡena mero ḡesi widi vamokari na ḡeraka-vanaḡito-ḡoi nai, ḡena mero tu rakarakari ai widi ḡebukito-ḡoi.

24 Farisea tarimari na Iesu ḡekiraiato, ḡekirato, “Noḡitari, ḡia kara ḡeveini! Maniḡesi asi beḡene vei Sabadi ai, taravatu.”

25 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Davida na kara eveiato guruḡari ḡoiaviato ba asiḡina, ḡia ma karona ḡesi ḡevitorito nai?

26 Barau ḡena numai eraka-toḡato, Barau ḡoiranai ḡetorerito-ḡoi beredi eḡabito, eḡanito, karona maki evinirito. Mo beredi tu veaḡa veḡata, Rubu Veaḡa vereri ḡereḡari moḡo ḡari. Mo veiḡa tu Abiata Rubu Veaḡa verena baregona ḡena negai eḡorato.”

27 Benamo Iesu na ma ekirarito, ekirato, “Barau na Sabadi eveiato tu tarimarima ḡeri, dia tarimarima eveirito Sabadi ḡena.

28 Moḡesi nai Tarimarima Natuna tu Sabadi Verena.”

3

Ĝima boso tarimana

¹ Ĝaro tai Iesu rubu ai ma eraka-toĝato. Ĝima boso tarimana ta tu monai.

² Tarima kotari maki monai, Iesu ĝeĝita-taĝoato-ĝoi, Sabadi ai mo tarima bevaĝa-namoani ba, beĝene ĝita-kaua, be beĝene vaĝa-bade-iaĝia ĝetato-ĝoi nai.

³ Iesu na ĝima boso tarimana evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Noruĝa-vaishi, tarima mabarari ĝoirari ai noma ruĝa.”

⁴ Benamo Iesu na edanaĝirito, ekirato, “Aiĝa tu maoro, Sabadi ai veiĝa namori veiveiri namo ba veiĝa rakavari sini veiri? Tana vevaĝa-maĝuri ba tana vaĝivaĝi?”

Senagi ĝia asi ĝeguruĝato.

⁵ Iesu ma baruna e ma nuĝa-metona ĝesi eĝita-ĝeĝeraĝirito, korana tarimarima ĝenuĝa-bubuto nai. Benamo ĝima boso tarimana ekiraiato, ekirato, “Ĝimamu notuĝu-roroĝotoa.” Ĝimana etuĝu-roroĝotoato, benamo enamoto.

⁶ Moĝa murinai Farisea tarimari rubu na ĝeraka-rosito, Heroda murinai ĝerakato-ĝoi tarimari ĝesi ĝeboioĝa-vegogoto, Iesu kamasi beĝe vaĝiani dabarana ĝevetauato.

Tarimarima ĝutuma Galilea kouna rikinai

Luka 6:17-19

⁷ Iesu ma ĝena mero ĝesi ĝeraka-veĝitato, Galilea kouna ĝana ĝeiaĝoto. Tarimarima ĝutuma lelevaĝi Galilea na ĝia murina na ĝeiaĝoto, ema vovoka lelevaĝi maki Iudea na,

⁸ Ierusalemā na, Idumea na, Ioridana ġaruka mo reke na, Taia e Sidono rekeri na ġeiaġoto, korana Iesu varina ġeseġaġiato nai.

⁹ Tarimarima ġutuma nai, Iesu na ġena mero ekirarito, ġasi misina ta beġene ġabi-torea, tarimarima ġutuma be beġe ruġaruġa-ġauani garina.

¹⁰ Iesu na keve tarimari ġutuma evaġa-namorito dainai, keve tarimari mabarari maki ġeġoto-iaġoto, Iesu ġenai beġene veġabi-kau ġana.

¹¹ Iauka rakavari na ġeboroġirito tarimari na ġia ġeġitaiato tu, ġoiranai ġeketo-tarito, ġekoġoto, ġekirato, “Ġoi tu Barau Natuna!”

¹² Iesu na evaġa-guruġa gwaġiġirito, asi beġene vaġa-foforia ġia tu deikara.

Iesu na tarima gabanana ruarua (12) eġabi-viriġirito

Mataio 10:1-4; Luka 6:12-16

¹³ Moġa murinai Iesu ġoro ġana evaraġeto, benamo eura-vinirito tauri ea kearito, benamo ġia ġenai ġeiaġoto.

¹⁴ Iesu na tarima gabanana ruarua (12) eġabi-viriġirito, arari apostolo evatorito, ġia beġene kavaia. Benamo ma bene tuġuri, beġene ġobata,

¹⁵ ema seġuka beġene ġabi, iauka rakavari beġene lai-vaġiri.

¹⁶ Eġabi-viriġirito tarimari tu maiġeri: Simona, arana variġuna evatoato Petero;

¹⁷ Iakobo (o Iames), Sebedaio natuna, ma tarina Ioane ġesi, arari variġuna evatoato, Boanere, anina tu guba eguruani natuna;

18 Anduru; Filipino; Batolomeo; Mataio; Tomasi; Iakobo (o Iames), Alfeo natuna; Tadeo; Simona, Selote tarimana;

19 ema Iudas Isakariota, ġia tu Iesu berevaiani tarimana.

Iesu ema Belsebul

Mataio 12:24-32; Luka 11:14-23; 12:10

20 Iesu tu numai ma eraġekauto. Tarimarima ġutuma lelevaġi ma ġevegogo-ġenoġoito nai, ġia ma ġena mero ġesi asi ġeri ġaniġani dabarana.

21 Iesu garagarana na varina ġeseġaġiato, benamo ġabiġoina ġeiaġoto, korana tarimarima ġekirato, “Ġia tu bebabo!” ġetato nai.

22 Taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari Ieruselema na ġemariġoto, ġekirato, “Belsebul, (mai tu Satani), iauka rakavari ġeri vere, na ġia eboroġiato nai, iauka rakavari elai-vaġirini.”

23 Benamo Iesu na ekea-iaġoma-rito, barabore ai evaġa-guruġarito, ekirato, “Satani na Satani kaması belai-veġitaiani?”

24 Bema gavamani ta bevetavini, tauġena bevevaġi-vinini nai, mo gavamani asi beruġani riba.

25 Bema doġoro ta bevetavini, tauġena bevevaġi-vinini, mo doġoro maki asi beruġani riba.

26 Bema Satani bevetavini, tauġena bevevaġi-vinini, ġia asi beruġani, senaġi bekorini.

27 Tarima ta na gwada tarimana ġena numai asi beraka-toġani riba, ġena farefare asi beverariani riba, senaġi mo gwada tarimana bebarubarugineani vau, ġena numa farefareri beverariani.

28 Moġoni akiramini, tarimarima rakava beġe veini ema Barau beġe kira-fitoġaiani tarimari ġeri

rakava mabarari Barau na betuḡamaḡi-fitoḡarini riba.

²⁹ Senaḡi tarima ta na Iauka Veaḡa bekira-fitoḡaiani tarimana, ḡena rakava asi betuḡamaḡi-fitoḡaiani, mo rakava tu betanu-vanaḡi vanaḡini.”

³⁰ Iesu moḡesi ekirato, korana tarima kota ḡekirato, “Ḡia tu iauka rakavana ḡia nuḡanai” ḡetato nai.

Iesu sinana ema tarina

Mataio 12:46-50; Luka 8:19-21

³¹ Benamo Iesu sinana ma tarina ḡeraḡasito. Numa murikanai ḡeruḡa-tarito, ḡevetuḡuto, Iesu ḡea kiraia, ḡema vaḡa-guruḡaia ḡana.

³² Ḡia tu tarimarima ḡutuma na ḡetanu-ḡeḡeraḡiato, benamo ḡekiraiato, ḡekirato, “Ḡoi sinamu e tarimu tu murikai, ḡoi ḡevetaumuni.”

³³ Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Au sinagu e au tarigu tu deiri?”

³⁴ Benamo ḡetanu-ḡeḡeraḡiato tarimari eḡitarito, ekirato, “Au sinagu e au tarigu tu maiḡeri!”

³⁵ Barau ḡena ura ḡeveirini tarimari tu au tarigu, e au tobagu, ema au sinagu.”

4

Barabore - Iaraḡa tarimana na widi ḡueri efu-rito

¹ Iesu ma ea vevaḡa-riba ḡenoḡoito Galilea kouna rikinai. Tarimarima ḡutuma lelevaḡi na ma ḡea vegogo-ḡeḡeraḡiato nai, ḡasi ai ma

eraĝekauto, benamo etanu-tarito. Ĝasi kota ĝelei-veĝitato, a tarimarima tu kou rikina na moĝo ĝevegogo-iaĝoto.

² Iesu na dagara vovoka evaĝa-ribarito barabore ai. Ĝia ĝena vevaĝa-riba nuĝanai ekirato,

³ “Ĝoseĝaĝi! Iaraĝa tarimana ta eiaĝoto, ĝena widi ĝueri benea fiuri ĝana.

⁴ Efiurito-ĝoi nai, kota tu dabarai ĝeketoto. Benamo manu ĝeiaĝomato, ĝeĝanirito.

⁵ Kotari tu forefore gaburi ai ĝeketokauto tano maĝiĝiri ai. Asikauna ĝetubu-raĝeto, korana tano iatanai moĝo.

⁶ Benamo ĝaro eraĝekauto nai, ĝia ĝemaĝuĝuto, korana lamuri asi ĝevariĝo-ĝitakauto lorinai, asikauna ĝemaseto.

⁷ Kotari tu ĝauĝa ĝiniĝiniri nuĝari ai ĝeketoto. Benamo ĝauĝa ĝiniĝiniri ĝetubu-baregato, varovaro dagarari ĝetubu-ĝaurito e ĝetuturarito nai, asi ĝeĝwato.

⁸ Kotari tu tano namonai ĝeketoto, benamo ĝetubu-ginikauto, ĝegara-baregato, ĝeĝwato kotari ĝwari tu gabana toitoi (30), kotari tu gabana imaima ma gabanana (60), kotari tu sinau sebona (100).”

⁹ Benamo Iesu ekirato, “Ma seĝana tarimana bene seĝaĝi!”

Kara dainai Iesu na barabore ekiraĝirito

Mataio 13:10-17; Luka 8:9-10

¹⁰ Iesu ĝereĝana moĝo ĝaronai, ĝena mero gabanana ruarua (12) ma ĝia murinai ĝerakato-ĝoi tarimari kotari tu ĝia sevinai ruĝa-ĝeĝeraĝi, benamo mo barabore anina ĝevedanaĝi-iaĝiato.

11 Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Barau ḡena Basileia guruḡari vekuretoḡari ḡomi ḡemi ai tu fofori, senaḡi murika tarimari tu barabore ai avaḡa-guruḡarini, korana tu,
 12 ‘beḡene ḡitaia,
 senaḡi anina asi beḡene ribaia,
 beḡene seḡaḡia,
 senaḡi asi beḡene tuḡamaḡi-maoroa,
 beḡe vetuḡamaḡi-kureni Barau ḡenai,
 benamo ḡeri rakava betuḡamaḡi-fitoḡarini garina.’ ”

*Widi ḡueri baraborena anina
 Mataio 13:18-23; Luka 8:11-15*

13 Benamo Iesu na ma evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Mai barabore anina asi ḡoribaiani nai, barabore tari tu kamasi boḡo ribarini?

14 Iaraḡa tarimana na Barau ḡena guruḡa efiuani.

15 Tarima kotari tu widi ḡueri dabarai ḡeketoni kavana. Guruḡa ḡeseḡaḡini nai, Satani na eḡabivaḡi-ḡariḡaririni.

16 Tarima kotari tu widi ḡueri forefore ai ḡeketoni kavana. Guruḡa ḡeseḡaḡini nai, ma iakuri ḡesi ḡeḡabi-raḡeani.

17 Senaḡi guruḡa tarima nuḡari ai asi ḡevetoreni nai, asi ḡetanu-maukani. Barau ḡena guruḡa dainai, nega rakavari ḡeḡoitāḡoni, e ḡevanerini, o ḡevaḡa-midigu midigurini ḡarori ai ḡia ḡenana ḡeraka-veḡitani.

18 Tarima kotari tu widi ḡueri ḡauḡa ḡiniḡiniri nuḡari ai ḡefiurini kavana. Barau ḡena guruḡa ḡeseḡaḡiani,

¹⁹ senaḡi tanobara dagarari tuḡamaḡiri na, tano-bara farefareri ḡetuḡamaḡi-gogogogorini, ema ḡeri ura dagarari kotari na Barau ḡena guruḡa ḡelautariani, naima Barau ḡena guruḡa ḡia ḡeri ai asi ḡwaḡwari.

²⁰ Tarima kotari tu widi ḡueri tano namonai ḡefiurini kavana. Guruḡa ḡeseḡaḡiani, ḡeḡabi-raḡeani, tauri ḡevetoreni kotari tu gabana toitoi (30), kotari tu gabana imaima ma gabanana (60), kotari tu sinau sebona (100).”

Lamefa betore-kauani

Luka 8:16-18

²¹ Iesu na ma evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Tarima ta lamefa begabuani nai, ḡuro na beḡoḡoi-tariani o fata gaburenai betoreani? Asiḡina, toretorena fatanai betore-kauani.

²² Vekuretoḡa dagarari mabarari beḡe foforini, ḡeseḡo-ḡaurito dagarari mabarari beḡe ḡabifakarini.

²³ Ma seḡana tarimana bene seḡaḡi!”

²⁴ Iesu na ma ekirarito, ekirato, “Boḡo seḡaḡirini guruḡari boḡono tuḡamaḡi-ginikauri. Ġemi seḡaḡi ilailari ai Barau na riba e tuḡamaḡi-faka bevini-mini. Tuḡamaḡi-faka kotari ma betore-kaurini.

²⁵ Ma ḡena seḡaḡi tarimana tu tuḡamaḡi-faka beviniani, asi ḡena seḡaḡi tarimana, ḡena tuḡamaḡi-faka misina maki beḡabi-vaḡiani.”

Barabore - Widi ḡueri tauḡeri ḡetubuni

²⁶ Iesu ma ekirato, “Barau ḡena Basileia tu noḡa moḡo tarima ta, widi ḡueri tano ai efiurini kavana.

27 Ĝia tu boĝi ai egenani, laĝani ai evariĝisini nuĝanai, mo widi ĝueri ĝetubuni, ĝegarani, senaĝina ĝia tu asi ribana kamasi ĝegarani.

28 Tano tauĝena na tauna evaĝa-ĝoraiani. Guine tu gwabena etoreani, gabivau fekana, moĝa murinai tauna etoreani feka nuĝanai.

29 Tauna bekirini nai, bebasiani, korana basi-basi ĝarona bevotu.”

Barabore - Mastadi ĝauna ĝutuna

Mataio 13:31-32; Luka 13:18-19

30 Iesu evedanaĝito, ekirato, “Barau ĝena Basileia tu kara ĝesi bita vaĝa-ilailaiani? Kamara barabore na bevaĝa-foforiani?

31 Ĝia tu mastadi ĝauna ĝutuna ta noĝa, tano-barai varovaro dagarari ĝueri mabarari fakari ai ĝia ĝereĝana misina korokoro, tano ai ĝevaroani.

32 Senaĝi tano ai ĝevaroani nai, egara-varaĝeni, varovaro dagarari mabarari fakari ai ĝia moĝo barego vedaurea. Ĝia legana maki baregori ĝetubuni. Monai rovo manuri ĝia legana iauĝanai ĝenuĝini.”

33 Moĝesina kavana baraboreri asisebo ai Iesu na Barau ĝena guruĝa eĝobata-vinirito-ĝoi, ĝia ĝeri riba e tuĝamaĝi-faka ilailari ai.

34 Ĝena ĝobatai barabore asi eraga-kwanerito-ĝoi, senaĝi ĝena mero moĝo ĝereĝari ai vau, guruĝa aniri mabarari evaĝa-foforirito-ĝoi.

Iesu na iavara e geta o ureure ekira-ĝoirito

Mataio 8:23-27; Luka 8:22-25

35 Mo lavilavi ai Iesu na ĝena mero ekirarito, ekirato, “Siveĝasi-vanaĝi, kou mo rekena ĝana.”

36 Benamo mo tarimarima ġutuma ġeraga-kwanerito, ġena mero na ġekavaiato Iesu etanutaġoto-ġoi ġasinai, benamo ġeġura-rakaiato. Ġasi kotari maki ġia ġesi.

37 Iavara asi keikeina ta eraġasito e ureure barego maki ġasi ai evebubu-ġurato-ġoi, ġasi maki dori evonuto-ġoi.

38 Iesu tu ġasi gabinai fila iatanai egenato-ġoi. Ġena mero na ġevaġoato, ġekirato, “Vevaġa-riba tarimamu o, ġoi tu asi ogarini? Ġita tu mai taburuni!”

39 Benamo Iesu evariġisito, iavara ekira-ġoiato e ureure ekiraiato, “Nodoko, asi noġareva.” Benamo iavara edokoto e emeġomeġo-tarito, asi eġareva-ġarevato.

40 Iesu na ġena mero ekirarito, ekirato, “Karase nai ġogarini? Ġomi tu roġo asi ġemi veġabidadama?”

41 Ġia ġegari-rakava rakavato, benamo tauġeri ġevedanaġi-vedanaġito, ġekirato, “Mai tu kamara tarima? Iavara e ureure na maki garona ġeseġaġiani!”

5

Iesu na iauka rakavari na ġeboroġiato tarimana evaġa-namoato

¹ Kou tavi tai ġea vanaġito Gerasa (o Gadara) tarimari ġeri gabu ai.

² Iesu ġasi na eraka-riġoto-ġoi nai, iauka rakavana na eboroġiato tarimana ta gara gabuna na eiaġomato-ġoi Iesu ġenai.

3 Ĝia tu gara kouĝari ai etanuto-ĝoi. Tari-marima ĝia barutarinai ĝeferauto, seini maki ĝia ĝenai asi gwaĝiĝi.

4 Nega ĝutuma kwakuna e ĝimana seini na ĝebarurito-ĝoi, senaĝi seini edabu-ĝuturito-ĝoi, ema kwakunai auri dagarari maki elau-kirarito-ĝoi. Ĝia tu gwada rakava, tarima ta na maki asi bevaĝa-maranaiani riba.

5 Boĝi e laĝani ai ĝia tu garai e ĝoro tuĝuri ai ekoĝoto-ĝoi ema tauĝena maki fore na everamato-ĝoi.

6 Ĝia na Iesu manaĝai eĝitaiato, eraga-iaĝoto, ĝoiranai eketo-tarito,

7 ekoĝoto edueto, ekirato, “Iesu o, Iaru-korokoro Barauna Natuna, kara au ĝegu ai noveia otoni? Barau aranai anoĝimuni, asi bono vaĝa-midigu midigugu.”

8 Ĝia moĝesi ekirato, korana Iesu na evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Iauka rakavamu, mani tarima ĝenana noraka-vaĝi!”

9 Benamo Iesu na edanaĝiato, ekirato, “Ĝoi aramu tu deikara?” Ĝia evaĝa-veseto, ekirato, “Au aragu tu ‘Vetari Tarimari Ĝutuma,’ korana ĝai tu vovoka.”

10 Ĝia na Iesu enoĝi-ĝiĝiraĝeato, mo gabu na asi bene lai-rosiri.

11 Monai bai serina ĝoro gabakanai ĝedokadokato-ĝoi.

12 Moĝesina nai iauka rakavari na Iesu ĝenoĝiato, ĝekirato, “Notuĝuma bai ĝeri ai, ĝia nuĝari ai ĝaraka-toĝa.”

13 Iesu na etuḡu-iaḡorito. Benamo iauka rakavari mo tarima ḡenana ḡeraka-vaḡito, bai nuḡari ai ḡeraka-toḡato. Benamo lalaḡa na ḡekokosi-firiḡoto, kou ai ḡevebora-ḡuḡututo. Mo bai serina nuḡanai bai mabarari 2,000 kavana.

14 Bai ḡitaḡauri tarimari ḡeragato, mo vari ḡea fiuato vanuḡa barana nuḡanai e vanuḡa keiri ai. Tarimarima ḡeraka-rosito, ḡeiaḡoto mo kara eḡorato dagarana ḡitaḡitana.

15 Iesu ḡenai ḡeraḡasito nai, ḡia na mo tarima iauka rakavari vovoka na ḡeboroḡiato tarimana ḡeḡitaiato, ma dabuḡana e ḡena tuḡamaḡi maki maoro etanu-taḡoto-ḡoi, benamo ḡia mabarari ḡegarito.

16 Mo veiḡa ḡeḡorato, ḡeḡitarito tarimari na iauka rakavari na ḡeboroḡiato tarimana varina, ema bai variri, tarimarima ḡekira-vararito.

17 Benamo ḡia na Iesu ḡenoḡiato, ḡeri tano na bene raka-veḡita.

18 Iesu ḡasi ai eraḡekauto-ḡoi nai, iauka rakavari ḡenana ḡeraka-vaḡito tarimana na enoḡiato, Iesu ḡesi bene iaḡo etato.

19 Senaḡi Iesu na ekiraiato, ekirato, “Noḡenoḡoi numa ḡana e ḡemu numa tarimari ḡeri ai. Benamo bonoa kira-varari, Barau na ḡemu ai kara beveia ema ḡena vevetuḡaḡwa ḡemu ai beḡora dagarana.”

20 Benamo ḡia eiaḡoto Vanuḡa Gabanana (10) tanori ai, ea vevari-fiuto, kara Iesu na ḡia ḡenai eveiato. Benamo tarimarima mabarari ḡeḡabarakavato.

*Iesu na kekeni ta ema vavine ta evaḡa-namorito
Mataio 9:18-26; Luka 8:40-56*

²¹ Iesu ḡasi na ma eḡenoḡoito kou tavi ta ḡana maia. Mo kou rikinai tarimarima ḡutuma lelevaḡi na ma ḡea ḡaru-ḡeḡeraḡiato.

²² Rubu ḡitaḡauna tarimana ta arana Iairo eiaḡoto, Iesu eḡitaiato nai, kwakuna koranai evetui-tarito,

²³ ma nuḡana mabarana ḡesi enoḡiato, eki-rato, “Au natugu kekenina bekeve-rakava, dori emaseni. Mani ḡemu veḡa, noiaḡoma, ḡimamu iatanai bono tore-kaua, be natugu bene namo!”

²⁴ Benamo Iesu ḡia ḡesi ḡeiaḡoto-ḡoi nai, tarimarima ḡutuma lelevaḡi maki ḡeḡotokauto, ḡia na ḡeraka-vebibi vebibiato-ḡoi.

²⁵ Monai vavine ta, ḡena keve tu rara kevena, laḡani gabanana ruarua (12) ekeve-iaḡiato.

²⁶ Doketa vovoka na muramura ḡeviniato-ḡoi, senaḡi asi enamoto-ḡoi. ḡena moni mabarari evaḡa-koririto, nenamo ḡana, senaḡi asi enamoto-ḡoi, ḡena keve moḡo emeto-iaḡoto-ḡoi.

²⁷ ḡia na Iesu varina eseḡaḡiato naima eiaḡomato, tarimarima ḡutuma nuḡari na erakarokarokato mo Iesu murinai ea raḡasito, benamo ḡena dabuḡai eveḡabikauto.

²⁸ Korana tu ḡia evetuḡamaḡito, “ḡena dabuḡai moḡo haveḡabikauni nai banamoni.”

²⁹ Benamo rara kevena edokoto, tauḡaninai emami-raḡiato ḡena keve varau ekorito.

³⁰ Mo negai Iesu eribato, ḡia ḡenana seḡuka eraka-vaḡito. Benamo tarimarima ḡutuma nuḡari

na eruḡa-kureto, evedanaḡito, ekirato, “Deikara na au ḡegu dabuḡa beḡabi-karaia?”

³¹ Ġena mero ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Noboḡeboḡe, mai tarimarima tu ḡutuma na ḡebebesi-karamuni, kamasi tu ma ovedanaḡini, okirani, ‘Deikara na beḡabi-karagu?’ ”

³² Senaḡi Iesu tu roḡo eboḡeboḡeto-ḡoi, eḡabi-karaiato tarimana eḡita-vetauato-ḡoi.

³³ Mo vavine eriba-maoroto kara ḡenai eḡorato, benamo ma garina e ma ḡoḡo-ḡoḡona ḡesi Iesu kwakuna koranai ea vetui-tarito, benamo kara eḡorato mabarana ekiraḡi-foforirito.

³⁴ Iesu na mo vavine evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Natugu, ḡemu veḡabidadama na bevaḡa-namomu. Be, ma iakumu ḡesi noiaḡo, ḡemu keve bekori-moḡovaḡi.”

³⁵ Iesu roḡo eguruḡato-ḡoi nuḡanai, rubu ḡitaḡauna tauna Iairo ḡena numa na tarima kotari ḡeiaḡomato, Iairo ḡekiraiato, ḡekirato, “Natumu tu bemase. Vevaḡa-riba tarimana asi novaḡa-vekwaraḡia.”

³⁶ Iesu na mo guruḡa tu eseḡaḡi-ḡuirāḡiato moḡo, benamo rubu ḡitaḡauna tarimana evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Asi bono gari, bono veḡabidadama moḡo.”

³⁷ Benamo Iesu na mabarari ekira-ḡoirito, murina na asi beḡene iaḡo, senaḡi Petero, e Iakobo (o Iames), ema tarina Ioane moḡo ḡia ḡesi beḡene iaḡo.

³⁸ Iairo ḡena numai ḡeraḡasito, benamo Iesu na tarimarima eḡitarito, ḡeguru-raḡeto-ḡoi e ḡetaḡi-guruḡa guruḡato-ḡoi.

39 Benamo Iesu numai eraka-toĝato, evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Karase nai ĝoguru-raĝeni e ĝotaĝini? Kekeni tu asi bemase, ĝia tu egenani moĝo.”

40 Senaĝina tarimarima na ĝerikiriki-iaĝiato. Benamo Iesu na etuĝu-rosirito, bena kekeni tamana sinana e ĝia ĝekavaiato tarimari toitoi ĝesi moĝo kekeni ĝevaĝa-genaiato gabunai ĝeraka-toĝato.

41 Benamo Iesu na kekeni ĝimanai eĝabito, evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Talita kumi!” Mo guruĝa anina tu “Kekeni, au na ĝoi akiramuni, novariĝisi!”

42 Benamo kekeni vaĝa-sebo evariĝisito, erakaorakaato. Ĝia ĝena laĝani tu gabanana ruarua (12). Mai veiĝa eĝorato nai, tarimarima ĝeĝabarakava rakavato.

43 Iesu na evaĝa-guruĝarito, mai veiĝa varina asiĝina ĝinavaĝi beĝene kiraĝia etato, ema ekirarito, mo kekeni beĝene ĝubua.

6

Iesu Nasareta tarimari na asi ĝegubakauato

1 Iesu na mo gabu eraga-kwaneato, benamo ĝena vanuĝa ĝana eiāĝoto; ĝia ĝena mero maki murina na ĝeiaĝoto.

2 Sabadi ĝaronai Iesu tu rubu ai ma ea vevaĝa-ribato, tarimarima ĝutuma na ĝeseĝaĝiato tu, ĝeĝabarakavato, ĝekirato, “Mai tarima mai riba tu ainana eĝabito? Ĝena iaunega maki dei na eviniato? Mai nuĝa-farevaĝi veiĝa boruri tu kamasi eveirini ĝimana na?”

³ Ĝia tu kamuda tarimana, ene? Maria natuna; Iakobo (o Iames), e Iosefa, e Iudas, e Simona kakari, ema tobana maki sevirai iniĝeri.” Benamo asi ma ĝevaĝa-moĝoniato-ĝoi.

⁴ Iesu na ekirarito, ekirato, “Peroveta tarimana tu gabu mabarari ai beĝe gubakauani, senaĝi ĝena vanuĝa korikori, garagarana, ema ĝena numa tarimari, na moĝo asi beĝe gubakauani.”

⁵ Monai ĝia na seĝuka veĝari boruri asi eveito, a keve tarimari tu sebosebo moĝo iatari ai ĝimana etore-kauato, evaĝa-namorito.

⁶ Iesu edaradara-rakavato, korana asi ĝeri veĝabidadama nai.

*Iesu ĝena mero gabanana ruarua (12) etuĝurito
Mataio 10:5-15; Luka 9:1-6*

Benamo Iesu ma erakato, eiaĝoto vanuĝa kotari ai ma ea vevaĝa-ribato-ĝoi.

⁷ Benamo Iesu na ĝena mero gabanana ruarua (12) ekearito, benamo ruari ruari etuĝurito, ema seĝuka evinirito, iauka rakavari beĝene lai-vaĝiri ĝana.

⁸ Iesu na evaĝa-naĝirito, ekirato, “Kara ta asi boĝono ĝabi-kaua ĝemi iaĝoiago ai, togoi moĝo. Dura, ĝaniĝani dagarari e moni maki asi boĝono ĝwakau.

⁹ Tamaka boĝono vei, senaĝi sedi ruarua asi boĝono vei.”

¹⁰ Ma evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Numa tai boĝo raĝekauni nai, mo numai moĝo boĝono tanu, bene iaĝo mo, vanuĝa boĝono raga-kwaneana.

11 Bema vanuḡa tai asi beḡe ḡabi-raḡemini e garomi asi beḡe seḡaḡirini nai, boḡono raga-kwanea, kwakumi kauri moḡo boḡono kwari-ketoketori ḡia ḡeri kira-sirivaḡi vaḡa-moḡoniri ḡana.”

12 Benamo ḡeiaḡoto, ḡea ḡobatato, tarimarima ḡeri rakava na beḡene vetuḡamaḡi-kure e beḡene raka-kure ḡana.

13 Iauka rakavari vovoka tarimarima ḡerina ḡelai-vaḡirito, keve tarimari ḡutuma maki diḡa na ḡedaurito, ḡevaḡa-namorito.

Ioane Babatiso ḡena mase

Mataio 14:1-12; Luka 3:19-20; 9:7-9

14 Heroda, Galilea verena, na mai veiḡa variri ea seḡaḡirito, korana Iesu arana gabu mabarana eraga-rovorovoto. Tarima kotari ḡekirato, “Ioane Babatiso mase na ma bevariḡisi-ḡenoḡoi. Moḡa lorinai mai veiḡa baregori mabarari evaḡa-foforirini.”

15 Ma kota ḡekirato, “Mai tu Elia,” ma kota ḡekirato, “Mai tu Peroveta tarimana ta, peroveta tarimari guineri kavana.”

16 Senaḡi Heroda eseḡaḡito nai, ekirato, “Mai tu Ioane Babatiso, au na debana abasi-ḡutuato tarimana, mase na ma bevariḡisi-ḡenoḡoi!”

17 Korana Heroda tauḡena evetuḡuto, Ioane ḡea ḡabi-tariato, benamo dibura numai ḡebarubaruato, ḡebiri-ḡauato. Mo veiḡa eveiato, korana tu etava-rariato vavinena Herodia, ḡia kakana Filipino ḡaraḡona, bene vaḡa-iakua ḡana.

18 Ioane na Heroda evaḡa-guruḡaiato-ḡoi, ekirato, “Ḡoi na kakamu ḡaraḡona boḡaraḡo-veraria tu asi maoro!”

19 Moḡesina nai Herodia na Ioane ebaruviniato, ḡena ura bene vaḡia, senaḡina asi ḡena dabara,

20 korana Heroda na Ioane egari-viniato-ḡoi e eḡita-ḡauato-ḡoi. Heroda ribana Ioane tu vei-iobukaiobuka ema veaḡa tarimana. Ioane garona eseḡaḡiato nai, edaradarato-ḡoi, senaḡi eurato bene seḡaḡi-vinia.

21 Herodia ḡena ḡaro namona ta eraḡasito. Heroda ḡena ḡora ḡarona vetuḡamaḡi-iaḡina verekona o betdei pati eveiato, ḡena veguine-iaḡi tarimari baregori, e vetari ḡorikauro tarimari, ema Galilea vanuḡari ai veguine-iaḡi tarimari ekearito.

22 Herodia natuna ḡuiatona ema raka-toḡato, benamo ebarato nai, Heroda ma ḡena varivari tarimari mabarari ḡesi evaḡa-iakurito. Benamo Heroda na mo ḡuiato ekiraiato, ekirato, “Ḡoi kara oura-viniani dagarana nokiraḡia, benamo bavanimuni.”

23 Benamo ekiraiato, ekirato, “Kara bonoḡiguni dagarana bavanimuni, ḡegu Basileia tavina bonoḡiguni maki bavanimuni.”

24 Benamo eraka-rosito, sinana edanaḡiato, ekirato, “Kara banasi?” Sinana na evaḡa-veseato, ekirato, “Ioane Babatiso debana, bonosi!”

25 Benamo mo ḡuiato ma eraga-ḡenoḡoito, benamo vere barana Heroda enoḡiato, ekirato, “Au aurani inimoḡo Ioane Babatiso debana diḡu ai novinigu.”

26 Vere barana ma evetuḡamaḡi-ḡenoḡoito, senaḡi asi eurato bene kira-sirivaḡi, korana ḡena varivari tarimari ḡoirari ai ekiraḡi-toreato bene.

27 Maoromaoro vere barana Heroda na tarima debari ebasi-ḡuturito-ḡoi tarimana ta etuḡuato, Ioane debana bene ḡwa-iaḡomaia ḡana. Benamo ḡia eiaḡoto, Ioane Babatiso dibura numanai debana ebasi-ḡutuato.

28 Benamo diḡu ai eḡwa-ḡenoḡoiato, benamo mo ḡuiato ema viniato. Ḣia na sinana eviniato.

29 Ioane ḡena mero na mo vari ḡeseḡaḡiato, benamo ḡeiaḡoto, tauḡanina ḡea ḡabiato, benamo gara gabunai ḡea guriato.

Iesu na tarima daḡara imaima (5,000) eḡuburito

Mataio 14:13-21; Luka 9:10-17; Ioane 6:1-13

30 Apostolo tarimari ma ḡeḡenoḡoito Iesu ḡenai, benamo kara ḡeveito e ḡevevaḡa-riba iaḡirito daḡarari mabarari ḡekira-varaiato.

31 Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Gabu fakana ta ḡana si-iaḡosi, ḡoa iaḡaraḡi kotuna.” Korana tarimarima vovoka ḡeiaḡomato-ḡoi ema mainana ḡeiaḡoto-ḡoi, be ḡia maki asi ilaila beḡene iaḡaraḡi o beḡene ḡaniḡani.

32 Benamo mabarari ḡasi tai ḡeraḡeto, gabu fakana ta ḡana ḡeiaḡoto.

33 Senaḡi tarimarima ḡutuma na ḡeḡitarito, ḡeribato aiḡana ḡeiaḡoni. Benamo vanuḡa tata tarimarimari mabarari kwakuri na ḡeraka-ragaraga-iaḡoto, mo gabu ai ḡea raḡasi-guineto.

34 Iesu ḡasi na eraka-riḡoto nai, tarimarima vovoka lelevaḡi eḡitarito, benamo evetuḡarito,

korana ġia tu noġa moġo mamoe asi ġitaġauri tarimana ta noġa. Benamo ġia na dagara vovoka evaġa-ribarito.

³⁵ Elavilavito-ġoi nai, Iesu ġena mero ġia ġenai ġeiaġoto, benamo ġekirato, “Mai tu gabu fakana e ġaro maki mo evariġoni.

³⁶ Notuġu-rakari, vamoka vei tarimari ġeri tanu gaburi e vanuġa kavinaġiri ġana ġeiaġo, be ġari ġaniġani ġea voi.”

³⁷ Senaġi Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi na ġaniġani tari ġoviniri.” Benamo ġia na ġedanġiato, ġekirato, “Ġoi ourani tu ġaiġo, beredi silva moniri sinau ruarua (200) na ġavoiri, benamo ġama-ġuburi otoni?” (Mai tu tarima ta davana ġue imaima toitoi (8) nuġanai beġabini kavana).

³⁸ Iesu na ekirarito, ekirato, “Ġomi ġemi ai beredi tu vira maniġeri? Ġoiġo, ġoa ġitari.” Ġea ġitarito, benamo ġekirato, “Beredi imaima, maġani-kone ruarua maki.”

³⁹ Iesu na ġena mero evaġa-guruġarito, tari-marima beġene vareri, doġoro doġoro ai ġauġa iatari ai beġene tanutanu-tari.

⁴⁰ Benamo doġoro loriri ai ġetanuto, tari sinau sebori (100), tari gabana imaimari (50).

⁴¹ Benamo Iesu na mo beredi imaima e maġani-kone ruarua eġabirito, eboġe-raġeto, gubai eġitaiato, Barau evaġa-namoato vau, beredi etavi-kirakirarito, benamo ġena mero evinirito beġene vareri ġana. Maġani-kone ruarua maki moġesina edudu-ġutuġuturito.

⁴² Tarimarima mabarari ġeġani-maseto.

⁴³ Murinai vau Iesu ġena mero na beredi kwari e maġani-kone kwari mabarari ġevaġa-vegogorito, boseġa gabanana ruarua (12) ġevaġa-vonurito.

⁴⁴ Ġeġaniġanito tauri mabarari tu 5,000.

*Iesu nanu iatanai erakato
Mataio 14:22-33; Ioane 6:16-21*

⁴⁵ Maoromaoro Iesu na ġena mero ġasi ai evaġa-raġerito, benamo etuġu-guinerito kou tavi tai Betesaida ġana, ma ġia tu mo tarimarima ġutuma roġo etuġu-lausirito.

⁴⁶ Benamo etuġu-lausirito murinai, ġoro ġana evaraġeto ġurिġuri.

⁴⁷ Emukuna-mukunato-ġoi nai, ġasi tu kou nuġanai, a Iesu tu ġereġana tano ai.

⁴⁸ Benamo ġena mero eġitarito, ġevewaraġi rakavato-ġoi levai, korana iavara tu ġoirari na eiaġomato-ġoi. Benamo Iesu ġeri ai eraka-iaġoto nanu iatana na, ġasi bene raka-vanaġia etato. Mo tu horaġauna 3 ema 6 koloko vefakanai boġiboġi rekenai.

⁴⁹ Senaġi ġena mero na ġeġitaiato, nanu iatanai erakato-ġoi, ġetuġamaġito, ġekirato, “Murava ta!” ġetato. Benamo ġeġaba-fouto,

⁵⁰ korana mabarari na ġeġitaiato e ġegari-rakavato.

Senaġina Iesu na eraga-vaġa-guruġarito, ekirato, “Ġokokore, mai tu au, asi ġogari!”

⁵¹ Benamo ġasi ai eraġekauto, ema iavara maki edokoto. Ġena mero ġeġaba-rakavato,

⁵² korana tu mo beredi evaġa-ġutumarito nuġa-farevaġi veiġana anina roġosi ġere tuġamaġi-doġaria, nuġari roġo bubu nai.

Iesu na keve tarimari evaḡa-namorito e evaḡa-maḡuririto Genesareta ai

Mataio 14:34-36

⁵³ Benamo ḡasi ai kou na ḡevanaḡito, Genesareta tanonai ḡeraḡasito. Ġeri ḡasi monai ḡebaru-tariato.

⁵⁴ Benamo ḡasi na ḡeraka-vaḡito nai, maoro-maoro tarimarima na ḡeḡita-leaiato, ḡeribato mo tu Iesu.

⁵⁵ Benamo mo tano mabarana ḡeraga-ḡauato, benamo ḡeri keve tarimari ma gedari ḡesi Iesu ainai ḡeseḡaḡiato-ḡoi gaburi ḡana ḡeḡwa-iaḡorito-ḡoi.

⁵⁶ Iesu na eiaḡo-vinirito-ḡoi gaburi mabarari ai, vanuḡa barari ai, vanuḡa keiri ai, vamoka vei tarimari ḡeri tanu gaburi ai, ḡeri keve tarimari maketi gaburi ai ḡetorerito-ḡoi, benamo ḡenoḡiato-ḡoi, ḡena dabuḡa rikina moḡo maki beḡene veḡabikau. Ġeveḡabikauto-ḡoi tarimari tu ḡenamoto-ḡoi e ḡemaḡurito-ḡoi.

7

Namo e rakava

¹ Farisea tarimari e taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari kota Ierusalem na ḡeiaḡomato, Iesu ḡevegogo-ḡeḡeraḡiato.

² Benamo ḡena mero ḡeḡitarito, ḡeḡaniḡanito-ḡoi kota ḡimari ma “mirori” ḡesi, ḡimari asi ḡeḡuriḡirito ḡia seneri vereri ḡeri vevaḡa-naḡi ilailanai.

³ Boḡono riba, Farisea tarimari e Iuda tarimari mabarari tu asi roḡo beḡe ḡaniḡanini, senaḡi ḡimari roḡo beḡe ḡuriḡirini murinau vau beḡe

ġaniġanini. Mai tu ġia seneri vereri na ġevaġa-moġoniato ema ġevei-iaġomaiato-ġoi veiġana.

⁴ Maketi gaburi na beġe iaġomani maki asi roġo beġe ġaniġanini, senaġi beġe veġuriġi-guineni vau. Seneri ġeri vevaġa-naġi vovoka kotari maki ġekorana-iaġirito-ġoi, kapusi ġuriġi, ġuro, ketolo [e geda maki] ġeġuriġirito-ġoi.

⁵ Moġesi nai Farisea tarimari e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari na Iesu ġedanaġiato, ġekirato, “Karase nai ġemu mero na senera vereri ġeri vevaġa-naġi asi ġekorana-iaġirini, ġimari ma ‘mirori’ ġesi ġeġaniġanini?”

⁶ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Isaia na eperoveta-iaġimito ġofaġofa tarimami tu moġoni, maġesi etoreato,

‘Mai besena tu
mururi koriri ai moġo
au ġegubakauguni ġeri Barau,
senaġina ġia nuġari tu manaġa rakava.

⁷ Ġetoma-rakarigo vini-kavaguni,
ġeri vevaġa-riba tu tarimarima ġeri vevaġa-naġi
taravaturi,
a dia au ġegu!’

⁸ Ġomi na Barau ġena taravatu tu ġoraga-kwanerini, benamo tarimarima ġeri vevaġa-naġi ġokorana-iaġirini.”

⁹ Iesu na ma ekirarito, “Moġoni, ġomi na Barau ġena taravatu ġotuġamaġi-fitoġarini, tauġemi ġemi vevaġa-naġi boġono korana-iaġiri ġana.

¹⁰ Mose ekirato, ‘Tamami sinami boġono gubakauri. Dei na tamana o sinana guruġa

rakavari eviniani tarimana tu boĝono vaĝi-masea.’

¹¹ Senaĝi ĝomi ĝokirani, tarima ta na tamana o sinana bevaĝa-guruĝaiani, bekirani, ‘Au na ĝomi asi bavaĝa-kavamini, korana bara vinimi dagarana tu au na Koban aviniani nai.’ Koban anina tu Barau ĝena.

¹² Moĝesi veĝai ĝomi na tarima ĝokouani, tamana e sinana asi bene vaĝa-kavari ĝana.

¹³ Ĝomi na senemi ĝeri vevaĝa-naĝi ĝerina Barau ĝena guruĝa asi tauri ai moĝo ĝovaĝa-iaĝorini. Dagara vovoka moĝesi ĝoveirini.”

Tarimarima ĝevaĝa-rakavarini dagarari

Mataio 15:10-20

¹⁴ Benamo Iesu na tarimarima ĝutuma ma ekea-vegogorito ĝenai, benamo ekirarito, ekirato, “Mabarami ĝoseĝaĝi ema boĝono riba-maoro.

¹⁵ Tarimarima murika na ĝeĝanirini, ĝevariĝoni tarima nuĝari ĝana, dagarari na tarima asi ĝevaĝa-rakavarini, senaĝi tarimarima nuĝari o loruri ĝuturi na ĝemaraĝeni dagarari na vau tarimarima ĝevaĝa-rakavarini. [¹⁶ Ma seĝana tarimana bene seĝaĝi!]”

¹⁷ Iesu na mai tarimarima ĝutuma eraga-kwanerito, numai eraĝekauto; benamo ĝena mero na mo barabore anina ĝevedanaĝi-iaĝiato.

¹⁸ Iesu na evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Ĝomi maki asi ĝotuĝamaĝi-fakani? Asi ĝoribani, murika na ĝevariĝoni dagarari na tarimarima asi ĝevaĝa-rakavarini?

¹⁹ Korana mo tu dia loruna na ĝevariĝoni, senaĝina sinaĝena na ĝevariĝoni, be ĝeiaĝoni

moĝo.” Moĝa anina tu, ĝia na ĝaniĝani mabarari evaĝa-moĝonirito, asi ĝeri rakava.

²⁰ Benamo ma ekirato, “Kara tarimarima loruna na emaraĝeni, monana tarimarima evaĝa-rakavaiani,

²¹ korana tarima loruna na tuĝamaĝi rakavari, kima veiĝari, lema, vaĝivaĝi,

²² veĝura-vanaĝi, mata-ĝaniĝani, veiĝa rakavari mabarari, ĝofaĝofa, mata-boraĝa, mama, ve-vaĝa-bade, veiavi, vei-babobabo ĝeiaĝomani.

²³ Mabarari dagara rakavari, maiĝeri loruna na ĝemaraĝeni, tarima ĝevaĝa-rakavarini.”

Vavine ta ĝena veĝabidadama

Mataio 15:21-28

²⁴ Iesu monana evariĝisito, Taia e Sidono tanori ĝana eiaĝoto. Benamo numa tai ea raĝekau-ĝairito, ĝia asi eurato tarima ta na bene ribaia ĝia tu monai, senaĝi asi ĝena vekuretoĝa dabarana.

²⁵ Vavine ta, natuna ĝuiatona iauka rakavana na eboroĝiato, Iesu varina eseĝaĝiato nai, eiaĝoto, kwakuna koranai evetui-tarito.

²⁶ Mo vavine tu Grik vavinena, Siriafonesia ai emaĝurito. Benamo ĝia na Iesu enoĝiato, mo iauka rakavana natuna ĝuiatona ĝenana bene lai-vaĝia.

²⁷ Benamo Iesu na ekiraiato, ekirato, “Mero misiri roĝo beĝene ĝani-mase guine, korana asi maoro, mero misiri ĝari ĝaniĝani bita ĝabirini, kwaiva bita fiu-vinirini.”

²⁸ Vavine na ma evaĝa-veseato, ekirato, “Vereĝauka, mani tu moĝoni, senaĝi kwaiva maki fata gaburenai mero misiri ĝeĝaniĝanini momori tu ĝeĝanirini.”

29 Benamo ġia na mo vavine ma evaġa-guruġaiato, ekirato, “Maniġesi bovaġa-veše dainai, noġenoġoi, iauka rakavana tu natumu ġenana beraka-vaġi.”

30 Benamo mo vavine eġenoġoito ġena numa ġana nuġanai, natuna ġuiatona ea doġariato, ġena gedai egenata-ġoto-ġoi eġitaiato, iauka rakavana tu moġoni eraka-vaġito.

Iesu na seġa-bubu e muru-bubu tarimana evaġa-namoato

31 Benamo Iesu Taia tanona eraga-kwaneato, Sidono e Vanuġa Gabanana (10) tanori erakavanagiato, Galilea kou ai eraġasito.

32 Benamo tarima kotari na seġa-bubu e asi eguruġa-ginikauto-ġoi tarimana ta ġeġabi-iaġoato, benamo ġenoġiato, ġimana iatanai bene torekausa.

33 Benamo Iesu na tarimarima ġutuma nuġari na eġori-veġitaiato, didina seġana kouġanai eduġi-toġarito, ekanunuto, benamo meana eġabi-karaiato.

34 Gubai eboġe-raġeto, eiaġa-raġeto ma ġabana ġesi, ekirato, “Efata!” anina tu “Noġwa-faka!”

35 Benamo seġana ġeġwa-fakarito, meana everuġato, eroroġototo, benamo eguruġa-ġitakauto.

36 Iesu na ekirarito, tarima ta asi beġene kira-varaia, senaġi ekirarito-ġoi guruġari tu asi ġeseġaġiato-ġoi, ġia varina tu ġefiu-rovorovoato-ġoi.

37 Tarimarima nuḡari ḡefarevaḡi-rakavato, ḡekirato, “Ḡia na dagara mabarari evei-ḡitakaurini, seḡa-bubu tarimari evaḡa-seḡaḡirini, muru-bubu tarimari evaḡa-guruḡarini.”

8

Iesu na tarimarima daḡara vasivasi (4,000) eḡuburito

1 Mo negai tarimarima ḡutuma lelevaḡi ma ḡevegogo-ḡenoḡoito. Ḡia asi ḡari ḡaniḡani nai, Iesu na ḡena mero ekea-kavirito sevina ḡana, benamo evaḡa-guruḡarito, ekirato,

2 “Au na mai tarimarima avetuḡarini, korana mai tu ḡaro toitoi veḡata au ḡesi maiḡeri, nuḡanai tu asi ḡari ḡaniḡani.

3 Bema au na batuḡu-ḡenoḡoirini ḡeri vanuḡa ḡana ma vitori ḡesi nai, dabarai beḡe borimarini, korana kotari tu gabu manaḡa na ḡeiaḡomato nai.”

4 Benamo ḡena mero na ḡevaḡa-ve-seato, ḡekirato, “Kamara dabarai tarima ta na mai tarimarima beredi na beḡuburini mai tano fakanai?”

5 Benamo Iesu na edanaḡirito, ekirato, “Ḡomi ḡemi ai beredi tu vira?” Ḡia ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Imaima ruarua (7).”

6 Iesu na vegogo tarimari evaḡa-guruḡarito, tano ai ḡetanutanu-tari. Benamo beredi imaima ruarua (7) eḡabirito, Barau evaḡa-namoato, ebuki-ḡuturito, ḡena mero evinirito, mo tarimarima ḡoirari ai beḡene toretore-tariri ḡana. Benamo moḡesi ḡeveirito.

⁷ Ĝia ĝeri ai maki maĝani-kone misiri kotari. Iesu na Barau ma evaĝa-namoato, ĝena mero ekirarito, moĝeri maki ĝevareri.

⁸ Benamo tarimarima ĝeĝani-maseto murinai, Iesu ĝena mero na ĝaniĝani kwari ĝegogorito, boseĝa mabarari imaima ruarua (7) ĝevaĝa-vonurito.

⁹ Tarimarima mabarari tu 4,000 kavana. Benamo Iesu na etuĝu-rovorovorito,

¹⁰ ma ĝia ema ĝena mero ĝesi ĝasi ai ĝeraĝeto, Dalmanuta tanona ĝana ĝeiaĝoto.

Farisea tarimari ĝeri ura vetoĝa ta guba na bene mariĝo

Mataio 16:1-4

¹¹ Farisea tarimari kota Iesu ĝenai ĝeiaĝoto, benamo ĝedanaĝi-ribaĝaniato. Ĝeri ura vetoĝa ta guba na bene mariĝo.

¹² Iesu iaĝana eĝaniato ma nuĝa metona ĝesi, benamo ekirato, “Karase nai toma ĝuru tarimari na vetoĝa ĝeĝita-vetaurini? Moĝoni akiramini, vetoĝa ta asiĝina ĝinavaĝi bavinimini!”

¹³ Benamo eraga-kwanerito, ĝasi ai ma eraĝeto, kou tavi ta ĝana ea vanaĝito.

Farisea tarimari e Heroda

Mataio 16:5-12

¹⁴ Iesu ĝena mero ĝevetuĝa-rekwato, ĝaniĝani asi ĝeĝabikauto, beredi sebona moĝo ĝasi ai.

¹⁵ Benamo Iesu na esisiba-vinirito, ekirato, “Lorimi boĝono vetore, Farisea tarimari e Heroda ĝari farao evaĝa-tubuani muramurana garina.”

16 Benamo mo guruḡa tauḡeri fakari ai ḡeverori-iaḡiato, ḡekirato, “Moḡesina bekira, korana ḡita tu asi ḡara beredi nai.”

17 Iesu na eribarito, benamo evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Karase nai beredi ta sevimi ai asiḡi guruḡana ḡoveini? Ġomi roḡosi boḡono riba, roḡosi boḡono tuḡamaḡi-faka? Nuḡami maki roḡo bubu?”

18 Ma matami, senaḡi asi ḡoḡitani? Ma seḡami, senaḡi asi ḡoseḡaḡini? Asi ḡovetuḡamaḡi-taḡoni maki?

19 Au na beredi imaima abuki-ḡutuḡuturito tarimarima 5,000 ḡari nai, beredi kwari ḡogogorito tu, boseḡa vira ḡovaḡa-vonurito?” Ġia ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Gabanana ruarua (12).”

20 “Au na beredi imaima ruarua (7) abuki-ḡutuḡuturito tarimarima 4,000 ḡari nai, beredi kwari ḡogogorito tu boseḡa vira ḡovaḡa-vonurito?” Ġia ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Imaima ruarua (7).”

21 Benamo Iesu na ekirarito, “Ġomi roḡosi boḡono tuḡamaḡi-faka?”

Iesu na mata-bubu tauna matana evaḡa-iaḡaiato Betesaida ai

22 Ġia Betesaida ḡana ḡeiaḡoto, benamo tarima kotari na mata-bubu tauna ta Iesu ḡenai ḡeḡori-iaḡoato, benamo ḡenoḡiato, bene ḡabi-karaia.

23 Benamo Iesu na mata-bubu tauna ḡimanai eḡabito, eḡori-rosiato vanuḡa na, benamo matana ekanunuato, ma ḡimana ḡenai etore-kaurito, edanaḡiato, “Dagara tari oḡitarini ba?”

24 Mo tarima eboḡe-vaishito, ekirato, “Oi, tarima tari aḡitani, senaḡina noḡa moḡo ḡau noḡa ḡerakao-rakaoni.”

25 Benamo Iesu ḡimana matanai ma etore-kaurito, benamo eboḡeboḡe-ginikauto, dagara mabarari eḡita-ginikaurito.

26 Benamo Iesu na numa ḡana etuḡu-iaḡoato, evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Vanuḡa nuḡana na asi bono iaḡo.”

Petero na Iesu tu Kerisona ekiraḡito

Mataio 16:13-20; Luka 9:18-21

27 Iesu ma ḡena mero ḡesi Kaisarea Fil-ipi tanona vanuḡari ḡana ḡeiaḡoto-ḡoi nuḡanai, dabarai Iesu na ḡena mero edanaḡirito, ekirato, “Tarimarima tu kara ḡetoni au tu dei?”

28 Ḡia ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Kotari ḡekirani tu Ioane Babatiso, ma kotari tu Elia, ma kotari tu peroveta tarimana ta.”

29 Iesu na edanaḡirito, ekirato, “Senaḡi ḡomi tu kara ḡotoni au tu dei?” Petero na evaḡa-veseato, ekirato, “Ḡoi tu Keriso, (Barau na ekiraḡi-toreato vevaḡa-maḡuri tauna).”

30 Benamo Iesu na evaḡa-guruḡarito, tarima ta asi beḡene kira-varaia.

Iesu ḡena mase e variḡisi-ḡenoḡoi guruḡari

Mataio 16:21-28; Luka 9:22-27

31 Benamo Iesu na ḡena mero ma evaḡa-ribarito, ekirato, “Tarimarima Natuna tu midigu vovoka roḡo beḡanini. Iuda vereri, e Rubu Veḡa vereri baregori, e taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiani tarimari na beḡe ruḡaiani; ema beḡe vaḡi-maseani

maki, senaĝina ĝaro toitoi murinai mase na ma bevariĝisi-ĝenoĝoini.”

³² Mai guruĝa ekiraĝi-foforiato, benamo Petero na eĝori-veĝitaiato, ekira-ĝoiato.

³³ Senaĝi Iesu eruĝa-kureto, ĝena mero eĝitarito, ĝia na Petero ekira-ĝoiato, ekirato, “Satani, noraka-veĝita, korana ĝemu tuĝamaĝi tu dia Barau ĝena, senaĝi tarimarima ĝeri moĝo.”

³⁴ Iesu na tarimarima ĝutuma ma ĝena mero ĝesi ekea-vegogorito, benamo evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Bema tarima ta eurani au murigu ai bene raka etoni tarimana, tauĝena bene veruĝa, ĝena satauro bene ĝwaia, au murigu ai bene raka.

³⁵ Korana deikara ĝena maĝuri moĝo lorina etoreani tarimana, ĝena maĝuri befitoĝaiani. A deikara au daigu ai e Vari Namona dainai ĝena maĝuri befitoĝaiani tarimana, ĝena maĝuri asi bevei-rekwarekwaiani.

³⁶ Bema tarima ta na tanobara mabarana uranai ĝena maĝuri befitoĝaiani, ĝena namo tu kara ĝia ĝenai?

³⁷ Korana tarima ta ĝena maĝuri efitoĝaiato nai tu, kara na vau ma bevoi-ĝenoĝoiani?

³⁸ Deikara na au bemaia-ka-viniguni ema ĝegu guruĝa bemaia-ka-viniani mai veĝura-vanaĝi e vei-rakava tarimari ĝoirari ai, ĝia maki Tarimarima Natuna na bemaia-ka-viniani ĝena iaĝomai, ĝia Tamana mamana marevana e seĝuka baregona e ma ĝena aneru veaĝari ĝesi beĝe iaĝomani ĝaronai.”

9

¹ Benamo ekirarito, ekirato, “Moĝoni aki-

ramini: Tarima kotari mai ġeruġa-taġoni tu asi roġo beġe maseni, beiaġoni mo, Barau ġena Basileia ma seġukana ġesi beiaġomani beġe ġitaiani.”

Iesu vetoġana eirauto

Mataio 17:1-13; Luka 9:28-36

² Ġaro imaima sebna (6) ġevanaġito murinai, Iesu na Petero, e Iakobo (o Iames), ema loane eġabirito, benamo ġoro baregona tai eġoriraġerito. Monai ġia ġereġari moġo nuġanai Iesu ġeġitaiato, vetoġana eirauto,

³ ema ġena dabuġa ekuro-ġaroġaroto, tano-barai tarima ta na asi ilaila moġesina bevaġa-kurokuroani.

⁴ Benamo ġia ġoirari ai Elia ma Mose ġefoforito, Iesu ġesi ġeguruġa guruġato-ġoi.

⁵ Benamo Petero na Iesu evaġa-guruġaiato, ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu o, namo vedaurea ġita tu maġera, be fouta toitoi ġaragari. Ta ġoi ġemu, ta Mose ġena, ta Elia ġena.”

⁶ Petero asi ribana kara bekiraġiani, korana ġia tu ġegari-rakavato.

⁷ Benamo magube na ema iauka-taririto, ekumu-ġaurito nuġanai, garo ta magube nuġana na ekea-rosito, ekirato, “Mai tu au Natugu, auraviniani; ġia boġono seġaġi-vinia!”

⁸ Ġia na mo gabu ġeraga-ġita-ġeġeraġiato, senaġi ta asi ġeġitaiato ġia ġesi, Iesu moġo ġereġana.

⁹ Ġoro na ġemariġoto-ġoi nuġanai, Iesu na evaġa-guruġarito, kara ġeġitaiato dagarana tarima ta asi beġene kira-varaia, bene iaġo mo,

Tarimarima Natuna mase na ma bene variĝisi-ĝenoĝoi.

¹⁰ Moĝa lorinai ĝena guruĝa fakari ai moĝo etanuto, senaĝi ĝia fakari ai ĝeverorito, mai mase na variĝisi-ĝenoĝoi anina tu kara.

¹¹ Benamo ĝia na Iesu ĝedanaĝiato, ĝekirato, “Karase nai taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiani tarimari ĝekirani, Elia tu beiaĝoma-guineni?”

¹² Iesu evaĝa-veseto, ekirato, “Moĝoni, Elia tu beiaĝoma-guineni, dagara mabarari bevaĝa-variĝurini. A Tarimarima Natuna guruĝana kamasi ĝetoreato midigu vovoka beĝanini e beĝe ĝita-fitoĝaiani?”

¹³ Senaĝi akiramini, Elia tu varau eiaĝomato, ema ĝeri ura veĝari ĝia ĝenai varau ĝeveirito, ĝia guruĝana Buka Veaĝai ĝetore-guineato ilailanai.”

Iesu na iauka rakavana na eboroĝiato merona evaĝa-namoato

Mataio 17:14-21; Luka 9:37-43

¹⁴ Ĝena mero ĝeri ai ĝevotuto tu, tarimarima ĝutuma lelevaĝi na ĝeruĝa-ĝeĝeraĝirito, ĝeĝitarito, taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari maki ĝia ĝesi ĝeveĝare veĝareto-ĝoi.

¹⁵ Tarimarima na Iesu ĝeĝitaiato nai, nuĝari ĝefarevaĝito, benamo ĝenai ĝeraga-iaĝoto, ĝea vaĝa-namoato.

¹⁶ Iesu na edanaĝirito, ekirato, “Mai tarima ĝesi tu kara veĝare-veĝarena ĝoveini?”

¹⁷ Benamo tarima ta ĝutuma nuĝari na evaga-veseto, ekirato, “Vevaĝa-riba tarimamu, au natugu ĝoi ĝemu ai baĝori-iaĝomaia. Ĝia tu murububu iaukana na eboroĝiato nai, asi eguruĝani.

18 Ma mai iauka na eḡabiani ḡarori ai, tano ekwaraḡi-iaḡiani. Bokana na kaburoburo ḡerakarosini, gadikana eveḡara-tarini, tauḡanina egwaḡiḡini. Moḡa lorinai ḡoi ḡemu mero banoḡiri, mai iauka rakavana ḡelai-vaḡia basi, senaḡi beḡe lai-kavaia.”

19 Benamo Iesu ekirato, “Asi veḡabidadama tari-mami! Ḡaro vira au ḡomi sevimi ai bana tanu? Ḡaro vira bana vevaḡa-gwaḡiḡi vinimi? Ḡoḡori-iaḡomaia!”

20 Benamo mo mero Iesu sevina ḡana ḡeḡori-iaḡoato. Iauka rakavana na Iesu eḡitaiato nai, vaḡa-sebo mero evaḡa-ḡoḡo-ḡoḡoato, tano ai eketoto, egenavebiro vebirototo, bokana na kaburoburo ḡerakarosito.

21 Iesu na mero tamana edanaḡiato, ekirato, “Aitoma mai keve edoḡariato?” Tamana evaḡaveseto, ekirato, “Mai tu keina na veḡata!”

22 Nega vovoka iauka rakavana na karavai efiukauani, ema nanu ai efiureiani bene vaḡia ḡana. Bema dagara ta boveiiani riba nai, mani ḡemu veḡa, boro vetuḡa-ḡwama, boro vaḡa-kavama.”

23 Benamo Iesu ekirato, “Bema dagara ta boveiiani riba otoni? Barau ḡenai eveḡabidadamani tarimana dagara mabarari beveirini riba.”

24 Benamo mero tamana asikauna eḡabafouto, ekirato, “Au aveḡabidadamani, senaḡi ḡegu tuḡamaḡi iauvoiauvo noma borogia.”

25 Iesu na tarimarima ḡutuma ḡeraga-vegogotoḡoi eḡitarito nai, ḡia na mo iauka rakavana ekiraḡoiato, ekirato, “Muru-bubu e seḡa-bubu iaukana,

akiramuni, noraka-vaḡi, ma nuḡanai asi ma bono raka-toḡa ḡenoḡoi!”

²⁶ Benamo iauka rakavana eḡaba-fouto, ḡia na mero evaḡa-ḡoḡoḡoḡo rakavaiato, benamo eraka-vaḡito. Mero tu ḡitaḡitana noḡa emaseto, moḡa lorinai tarimarima ḡutuma ḡekirato, “Mai tu be-mase.”

²⁷ Senaḡi Iesu na ḡimanai eḡabito, einu-vaisiato, benamo eruḡa-vaisito.

²⁸ Moḡa murinai Iesu numai eraḡekauto, ḡena mero na vekuretoḡai ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Karase nai ḡai na iauka rakavana asi ilaila baḡa lai-vaḡia?”

²⁹ Benamo Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Iauka maiḡesina lailairi tu kara ta asiḡina, senaḡina ḡauḡau [e ḡaniveaḡa] ḡereḡana moḡo.”

Iesu ḡena mase ma ekiraḡi-ḡenoḡoiato

Mataio 17:22-23; Luka 9:43-45

³⁰ Mo gabu ḡeraga-kwaneato, Galilea tanona na ḡevanaḡito. Iesu asi ḡena ura tarima ta bene riba ḡia tu ainai,

³¹ korana ḡena mero evaḡa-ribarito, ekirato, “Tarimarima Natuna tu beḡe revaiani vau, tarimarima ḡimari ai beḡe toreani, benamo beḡe vaḡi-maseani, senaḡi beḡe vaḡiani nai, ḡaro toitoi murinai tu ma bevariḡisi-ḡenoḡoini.”

³² Senaḡi ḡia tu asi ḡeriba-maoroto Iesu tu kara ekiraḡiato, senaḡi asi ma ḡedanaḡiato, korana ḡegarito nai.

Deikara tu barego vedaurea

Mataio 18:1-5; Luka 9:46-48

³³ Kaperanaumai ġeraġasito, benamo Iesu na numa nuġanai vau edanaġirito, ekirato, “Ġomi dabarai tu kara ġokiraġiani-ġoi?”

³⁴ Senaġi ġia tu asi ġevaġa-veseto, korana dabarai tu, deikara barego vedaurea ġekiraġiato-ġoi.

³⁵ Iesu etanu-tarito, ġena mero gabanana ru-arua (12) ekearito, benamo ekirarito, ekirato, “Dei bene guine etoni tarimana tu gabi tau-nai bene iaġo, ema tarimarima mabarari vetuġunaġiri bene iaġo-vini.”

³⁶ Benamo ġia na mero keina ta eġabiato, ġia fakari ai evaġa-ruġa-tariato, efani-vaishiato, benamo ekirarito, ekirato,

³⁷ “Dei na mero keina maiġesina kavana beġabi-raġeani au aragu ai, ġia na tu au beġabi-raġeguni. Bema tarima ta na au beġabi-raġeguni tu, dia au ġereġagu moġo beġabi-raġeguni, senaġi etuġuguto Barauna maki beġabi-raġeani.”

Deikara na ġita asi bevaġa-rakavarani tarimana tu ġita ġesi

Luka 9:49-50

³⁸ Ioane na Iesu ekiraiato, ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, tarima ta ġaġitaiato, ġoi aramu ai iauka rakavari elai-vaġirito-ġoi, senaġi ġai na ġakira-ġoiato, korana ġia tu dia ġita ġesi tarakavegoni.”

³⁹ Iesu na ekirarito, ekirato, “Asi boġono kira-ġoia, korana tarima ta au aragu ai nuġa-farevaġi veiġa boruri eveirini tarimana tu, au murigu ai au asi ma bekira-rakavaguni.

⁴⁰ Korana deikara na ġita asi evaġa-rakavarani tarimana tu ġita ġesi.

⁴¹ Moġoni akiramini, tarima ta na nanu kapusina au aragu ai bevinimini, korana ġomi tu Keriso ġena tarima nai, ġia voina tu beġabiani veġata.”

Tarima ta na mero misina ġena veġabidadama asi bene vaġa-rakavaia

Mataio 18:6-9; Luka 17:1-2

⁴² “Bema tarima ta na au eġabidadama-viniguni mero misina ta ġena veġabidadama evaġa-rakavaiani, ġia tu bere namo fore baregona ta ġaiġonai ġere baru-kaua, davarai ġere fiu-reia.

⁴³ Bema ġoi ġimamu na evaġa-rakavamuni nai, bono basi-ġutua. Ġimamu sebonai maġuri vanaġivanaġi bono doġaria tu namo, a asi namo ġimamu ruarua karava eġara-vanaġi vanaġini asi ebuseni gabuna ġana boiaġoni. [⁴⁴ Monai ‘dimo na beġe ġani-vanaġi vanaġimini, ema karava asi ebuseni.’]

⁴⁵ Bema ġoi kwakumu na evaġa-rakavamuni nai, bono basi-ġutua. Kwakumu sebonai maġuri vanaġivanaġi bono doġaria tu namo, a asi namo kwakumu ruarua karava eġara-vanaġi vanaġini gabunai beġe fiu-kaumuni. [⁴⁶ Monai ‘dimo na beġe ġani-vanaġi vanaġimini, ema karava asi ebuseni.’]

⁴⁷ Bema ġoi matamu na evaġa-rakavamuni nai, bono ġibo-vaġia. Matamu sebonai Barau ġena Basileiai bono raka-toġa tu namo, a asi namo matamu ruarua karava eġara-vanaġi vanaġini gabunai beġe fiu-kaumuni.

48 Monai ‘dimo na beḡe ḡani-vanaḡi vanaḡimini, ema karava asi ebuseni.’

49 Mabarari karava na bedamenarini, beiarevarini.

50 Damena tu namo, senaḡi bema damena mamina bekorini nai, mamina kamasi ma bovaḡa-mamina ḡenoḡoiani? Nuḡami ai damena bene tanu, e ḡomi tata karomi ḡesi maino nuḡanai boḡono tanu.”

10

Veḡaraḡo ruḡaruḡana

1 Iesu mo gabu eraga-kwaneato, benamo Iudea tanona ḡana eiaḡoto, Ioridana ḡarukana tavi tai evanaḡito. Tarimarima ḡutuma lelevaḡi ḡia ḡenai ma ḡeiaḡoto, benamo eveito-ḡoi kavana ma evaḡa-ribarito.

2 Benamo Farisea tarimari ma ḡeiaḡoto, benamo ḡea danaḡi-ḡofakauato, ḡekirato, “Tau ta ḡaraḡona befitoḡaiani nai, taravatu na beḡabiani?”

3 Iesu na ma evaḡa-veserito, ekirato, “Mose ḡena taravatu nuḡanai kara etoni?”

4 Ḗekirato, “Mose ḡena taravatu tu maiḡesi ekirani, veḡaraḡo ruḡaruḡana fefana betoreani vau, ḡaraḡona betuḡu-rakaiani.”

5 Iesu na ekirarito, ekirato, “Mose na mai taravatu etoreato, korana ḡomi nuḡami tu roḡo bubu.

6 Senaḡina Barau na dagara mabarari eveirito nai, ḡia na tarimarima maki eveirito tau e vavine.

7 Moḡesina nai tau ta na tamana e sinana beraga-kwanerini, ḡaraḡona ḡesi beḡe tanuni.

⁸ Benamo ġia tauri ruarua beġe sebonani, moġa lorinai ġia tu dia ruarua, senaġi sebona moġo.

⁹ Moġesi nai dei Barau na evaġa-sebonarito tu, tarima ta na asi ma bene tore-kirari.”

¹⁰ Ma ġeġenoġoito numai, ġena mero na ma ġedanaġiato mo guruġa anina tu kara.

¹¹ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Deikara na ġaraġona betuġu-rakaiani, vavine ta ma beġaraġoani, ġia tu beveġura-vanaġini.

¹² Vavine maki moġesina, ġia ġaraġona beraga-kwaneani, tau ta na ma beġaraġoani, ġia maki beveġura-vanaġini.”

Iesu na mero misiri evaġa-namorito

Mataio 19:13-15; Luka 18:15-17

¹³ Tarima kotari na naturi ġeġwa-iaġorito-ġoi Iesu ġenai bene ġabi-karari ġana, senaġi ġena mero na ġekira-ġoirito.

¹⁴ Iesu na eġitarito nai tu ebaruto. Benamo ġena mero ekirarito, ekirato, “Mani mero misiri ġeiaġoma au ġegu ai, asi ġolai-ġoiri, korana Barau ġena Basileia tu maniġesina kavana tarimari ġeri.

¹⁵ Moġoni akiramini, dei na Barau ġena Basileia asi beġabi-raġeani mero misina na kavana, ġia Basileiai tu asi beraka-toġani.”

¹⁶ Benamo Iesu na mero misiri efaġa-vaisirito, benamo ġimana iatari ai etore-kaurito, evaġa-namorito.

Farefare vovoka tarimana

Mataio 19:16-30; Luka 18:18-30

17 Iesu monana ma evaisi-raĝeto, benamo erakato nuĝanai, tarima ta ĝenai eraga-iaĝoto, benamo ĝoiranai ea vetui-tarito, edanaĝiato, ekirato, “Vevaĝa-riba tarimamu namona, au tu kara baveini vau maĝuri vanaĝivanaĝi baĝabiani?”

18 Iesu na evaĝa-veŝeato, ekirato, “Ĝoi tu karase nai au namogu okiraĝini? Tarima ta asi namo, Barau moĝo ĝereĝana.

19 Taravatu mabarari ma ribamu, ‘Asi bono vaĝivaĝi, asi bono veĝura-vanaĝi, asi bono lema, asi bono vevaĝa-daĝa ĝofaĝofa, asi bono ĝabikuretoĝa, tamamu sinamu bono gubakauri.’”

20 Benamo mo tarima ekirato, “Vevaĝa-riba tarimamu, au tu keigu na beiĝoma toma, mani taravatu mabarari akorana-iaĝirini.”

21 Iesu na eĝitaiato ma veuravinina ĝesi ekirato, “Dagara sebona moĝo orabuni, noiaĝo, ĝemu farefare mabarari noa voivoi-iaĝiri, rabu tari-mari bono viniri, benamo gubai tu ma ĝemu farefare; ma bono iaĝoma, murigu ai bonoma raka.”

22 Mo tarima na mai guruĝa eseĝaĝiato nai, ĝoirana evaĝa-gwaĝiĝiato, nuĝana ma metona ĝesi eraka-veĝitato, korana ĝia ĝena farefare tu ĝutuma lelevaĝi.

23 Benamo Iesu na ĝena mero eĝita-ĝeĝeraĝirito, benamo evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Ĝeri farefare vovoka tarimari Barau ĝena Basileiai ĝeri rakatoĝa tu gwaĝiĝi rakava.”

24 Benamo Iesu ĝena mero na mo guruĝa ĝeseĝaĝiato nai, nuĝari ĝefarevaĝito, senaĝi Iesu na ma evaĝa-guruĝa ĝenoĝoirito, ekirato,

“Natuḡore, Barau ḡena Basileia rakatoḡana tu gwaḡiḡi rakava.

²⁵ Kamela nila kadarena na bevanaḡini tu kotuna gwaḡiḡi, senaḡi ḡena farefare vovoka tarimana Barau ḡena Basileiai ḡena rakatoḡa tu gwaḡiḡi rakava.”

²⁶ Benamo ḡena mero nuḡari ḡefarevaḡi-rakavato, benamo ḡevaḡa-guruḡaiato, ḡekirato, “Be deikarari vau maḡuri beḡe ḡabiani?”

²⁷ Iesu na eḡitarito, benamo ekirato, “Tari-marima ḡeri ai tu asi ilaila, senaḡi Barau ḡenai tu ilaila, korana Barau ḡenai dagara mabarari tu ilaila.”

²⁸ Petero na ekiraiato, ekirato, “Ḡoi ribamu, ḡai ḡema dagara mabarari tu ḡaraga-kwanerito, benamo ḡoi murimu ai ḡarakani.”

²⁹ Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Moḡoni aki-ramini, tarima ta ḡena numa eraga-kwaneato, o tarikakana merori, tobana, sinana, tamana, natuna e ḡena tano au daigu ai ema Vari Namona dainai,

³⁰ ḡia mai maḡuri nuḡanai ḡena numa, tarikakana merori, tobana, sinana, natuna e tano sinau-sinau beḡoitaḡoni, ema midigumidigu maki; ema ḡaro beiaḡomani nai, maḡuri vanaḡivanaḡi bedoḡariani.

³¹ Senaḡi tarimarima ḡutuma toma ḡeguineni tu beḡe gabini, gabi tarimari tu beḡe guineni.”

Iesu ḡena mase ma ekiraḡi-foforiato

Mataio 20:17-19; Luka 18:31-34

³² Iesu ma ḡena mero ḡesi Ierusalemata ḡana ḡevaraḡeto-ḡoi, dabara na ḡeraka-iaḡoto-ḡoi,

Iesu tu ġoirari ai erakato, benamo ġia ġeġabarakavato, ema muriri na ġerakato tarimari maki ġegarito. Benamo Iesu na ġena mero gabanana ruarua (12) ma eġori-veġitarito, benamo ġenai kara beġe ġorani dagarari ekira-vararito,

³³ ekirato, “Ġoseġaġi, ġita tu Ierusalemna ġana tavarageeni. Monai Tarimarima Natuna tu Rubu Veaġa vereri baregori e taravatu ġevevaġa-riba iaġiani tarimari ġimari ai beġe toreani. Ġia na ġena mase guruġana beġe vaġa-moġoniani, benamo irau bese (o Roma) tarimari ġimari ai beġe toreani.

³⁴ Ġia na beġe vaseva-vaseva iaġiani, beġe kanunuani, beġe kwariani e beġe vaġi-maseani. Senaġi ġaro toitoi murinai ma bevariġisi-ġenoġoini.”

Iakobo (o Iames) ma Ioane ġeri noġinoġi

Mataio 20:20-28

³⁵ Benamo Sebedaio natuna, Iakobo ma Ioane, Iesu ġenai ġeiaġoto, benamo ġekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, ġai ġaurani kara baġa noġimuni dagarana bono vinima.”

³⁶ Iesu na ekirarito, ekirato, “Kara ġemi ai bana veia ġotoni?”

³⁷ Benamo ġia na ġevaġa-guruġaiato, ġekirato, “Ġai ġaurani, ġai ta aroribamu rekenai, ma ta tu kaurimu rekenai baġana tanu ġoi ġemu Basileia marevana nuġanai.”

³⁸ Senaġi Iesu na ekirarito, ekirato, “Ġomi tu asi ribami kara ġonoġiani. Au na midigu bedina

baniuani ġomi maki boġo niuni riba? Au beġe babatisoguni babatisona ġomi na maki boġo ġabiani riba?”

³⁹ Ma ġevaġa-veseto, ġekirato, “Oi.” Iesu na ekirarito, ekirato, “Moġoni, au baniuni bedinai ġomi maki boġo niuni, ema au beġe babatisoguni babatisona ġomi maki beġe babatisomini.

⁴⁰ Senaġi aroribagu rekenai o kaurigu ai boġono tanu ġotoni tu, dia au na bavaġa-moġoniani, a mai tu Barau na eġabi-torerito tarimari ġeri.”

⁴¹ Mai guruġa mero gabanana (10) ġeseġaġiato nai, Iakobo e Ioane ġebaru-vinirito.

⁴² Benamo Iesu na mabarari ekea-vegogorito, benamo evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġomi ribami, irau bese tarimari ġeri vere na tarimarima ġedori-naġinaġirini, ema ġeri veguine-iaġi tarimari baregori na tu ġeri maoro seġukari na ġelaunaġi-naġirini.

⁴³ Senaġi ġomi fakami ai moġesina tu asi boġono vei. Bema ta ġomi fakami ai bene vere etoni nai tu, ġomi mabarami vetuġunaġimi bene iaġo-vini,

⁴⁴ ema dei bene guine etoni tarimana, ġia tu mabarari ġeri vetuġunaġi tarimanai bene iaġo.

⁴⁵ Korana Tarimarima Natuna eiaġomato tu, dia tarimarima na ġia vetuġunaġina beġene iaġo-vini ġana, senaġina ġia eiaġomato tu, tarimarima vetuġunaġiri bene iaġo-vini, ema ġena maġuri bene tore-taria, tarimarima ġutuma bene voi-ġenoġoiri e bene vaġa-maġuriri ġana.”

Iesu na mata-bubu tarimana Batimeo matana evaġa-namoato

Mataio 20:29-34; Luka 18:35-43

⁴⁶ Ieriko ai ġeraġasito, monana Iesu ma ġena mero e tarimarima ġutuma lelevaġi ġesi Ieriko ma ġeraga-kwaneato nuġanai, Batimeo, mata-bubu e noġivegame tarimana, Timeo natuna, dabara rikinai etanu-taġoto-ġoi.

⁴⁷ Ġia eseġaġito Iesu, Nasareta tarimana, tu ġia sevinai, benamo ekea-fouto, ekirato, “Iesu o, Davida natuna, au novetuġa-ġwagu!”

⁴⁸ Tarimarima ġutuma na ġekira-ġoiato, asi bene guruġa ġetato, senaġi ġia ekea-ġiġiraġe ġiġiraġeto-ġoi, “Davida Natuna o, au novetuġa-ġwagu!”

⁴⁹ Iesu eruġa-tarito, benamo ekirato, “Ġokeaia.” Benamo ġia na mata-bubu tarimana ġekeaiato, ġekirato, “Asi bono gari, novariġisi, Iesu na ekeamuni bene.”

⁵⁰ Benamo ġena koudi efitoġaiato, eburi-vaisito, Iesu sevina ġana eiaġoto.

⁵¹ Benamo Iesu na edanaġiato, ekirato, “Kara ġemu naveia otoni?” Mata-bubu tarimana evaġa-veseto, ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, matagu noma keo-fakaia.”

⁵² Benamo Iesu ekirato, “Noiaġo, ġemu veġabidadama na bevaġa-namomu.” Benamo asikauna matana enamoto e eboġeboġe-ġinikauto, benamo Iesu murina na dabara na eraka-iaġoto.

11

*Iesu ġena rakatoġa Ierusalemata ai ġevonevone-
raġe viniato*

Ioane 12:12-19

1 Ĝeraka-iaĝoto-ĝoi, Ierusalema ĝekavinaĝiato-ĝoi, ma Betefage e Betania ai ĝeraĝasito Olive Ĝorona rekenai, benamo Iesu na ĝena mero ru-
arua etuĝu-guinerito,

2 ekirarito, ekirato, “Ĝoiĝo, ĝoira vanuĝana ĝana. Boĝo raĝasini nai, doniki natuna ta baru-
tarinaĵi boĝo ĝitaiani, iatanaĵi tarima ta roĝosi bene raĝe. Boĝono ruĝaia, benamo boĝono ĝori-
iaĝomaia.

3 Bema tarima ta na bedanaĝimini, bekirani, ‘Ĝomi tu karase nai maniĝesi ĝoveiani?’ betoni
nai, boĝono kiraia, ‘Vereĝauka na eura-viniani,
vau ma betuĝu-ĝenoĝoiani.’ ”

4 Benamo ĝerakato, ĝeiaĝoto, doniki natuna ĝea ĝoitaĝoato numa ta ĝoiranai barutari.
Ĝeruĝaĵato-ĝoi nuĝanaĵi,

5 monai ĝeruĝa-taĝoto-ĝoi tarimari na ĝedanaĝirito, ĝekirato, “Ĝomi tu karase nai mani
doniki natuna ĝoruĝaĵiani?”

6 Benamo ĝevaĝa-veserito Iesu na ekirarito ka-
vana, vau ĝetuĝu-rakarito.

7-8 Benamo doniki natuna Iesu ĝenai ĝeĝori-
iaĝoato, ĝeri dabuĝa barari doniki doĝenai
ĝeiaĵa-kaurito, benamo Iesu etanukauto. 8
Tarimarima ĝutuma ĝeri dabuĝa barari dabarai
ĝeiaĵarito. Kota tu ĝau lauri boĝai ĝebasito,
benamo dabarai ĝetorerito.

9 Goirai e gabi ai ĝerakato tarimari mabarari na
ĝevone-raĝeato-ĝoi, ĝekirato,
“Hosana, Vereĝauka aranai
eiaĝomani tarimana sivaĝa-namoa!

10 Davida ĝita Tamara

ġena Basileia eiaġomani,
sivaġa-namoa!
Hosana guba tuġunai!”

¹¹ Iesu Ierusalemaj eraġasito nai, Rubu Veaġa nuġanai eraka-toġato, dagara mabarari eġita-vaġa-ġaurito. Senaġi elavilavito nai, ġia ma ġena mero gabanana ruarua (12) ġesi ġeraka-rosito, Betania ġana ma ġeġenoġoito.

Iesu na figi ġauna etovoġaiato

Mataio 21:18-19

¹² Ma elaġanito, ġia na Betania ġeraga-kwaneato, ġeraka-iaġoto-ġoi nuġanai, Iesu evitoato.

¹³ Eboġeto, figi ġauna ma launa ta eġitaiato fakana kota manaġai, benamo eiaġoto, nea ġitaia ma tauna ba asiġina. Monai ea raġasito tu, ġwana ta asi edoġariato, launa korina moġo, korana ġena ġwa ġarona roġo nai.

¹⁴ Benamo Iesu na figi ġauna ekiraiato, ekirato, “Ġoi ġwaġwamu tarima ta na asi ma beġaniani, toma beiaġoni vanaġivanāġi!” Mai guruġa ġena mero na ġeseġaġiato.

Iesu na Rubu Veaġa eiarevaiato

Mataio 21:12-17; Luka 19:45-48; Ioane 2:13-22

¹⁵ Ierusalemaj ġevotuto, Iesu Rubu Veaġa nuġanai eraka-toġato, benamo voivoi tarimari elai-rosirito. Moni ġesenisito-ġoi tarimari ġeri fata e pune ġevoivoi-iaġirito-ġoi tarimari ġeri diġoka eġuke-vebuburito.

¹⁶ Rubu Veaġa nuġana na ġeri farefare ġeġwa-iaġorito-ġoi tarimari maki ekira-ġoirito.

17 Benamo tarimarima evaḡa-ribarito, ekirato, “Buka Veaḡa nuḡanai tu maiḡesi etoreato, Barau ekirato, ‘Au ḡegu numa tu bese iraurau ḡeri ḡuriguri numanai beḡe kiraḡiani,’ senaḡi ḡomi na tu lema tarimari ḡeri gumu gabunai boḡo vaḡa-iaḡoa.”

18 Rubu Veaḡa vereri baregori e taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari na ḡeseḡaḡiato nai, Iesu beḡene vaḡia dabarana ḡevetauato. Iesu garina ḡeveito-ḡoi, korana tarimarima mabarari na ḡena vevaḡa-riba guruḡari ai ḡeḡaba-rakavato-ḡoi.

19 Elavilavito, benamo Iesu ma ḡena mero ḡesi vanuḡa barana ḡeraga-kwaneato.

Figi ḡauna emaseto

Mataio 21:20-22

20 Boḡiboḡi ai dabara na ma ḡeraka-vanaḡito nuḡanai, mo figi ḡauna ḡeḡitaiato, emarai-ḡosito, ḡokana maki ḡemaseto.

21 Petero na etuḡamaḡi-taḡoato, benamo Iesu ekiraiato, ekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, noḡitaia, ḡoi na mo figi ḡauna otovoḡaiato dagarana tu varau bemase.”

22 Benamo Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Barau boḡono ḡabidadama-vinia.

23 Moḡoni akiramini, tarima ta na mai ḡoro bekiraiani, ‘Noveraḡa-raḡe, be davarai noa vefiu-rei,’ benamo nuḡana asi ma bedaradarani, senaḡi bevaḡa-moḡoniani, kara bekiraḡiani dagarana be-moḡonini nai, mo veiḡa tu beḡorani.

24 Moĝa lorinai akiramini, kara boĝo noĝini ĝaŭĝau ai nai, boĝo vaĝa-moĝonia, boĝo doĝaria, benamo boĝo ĝabiani.

25 Bema ĝoruĝa-tarini, benamo ĝoĝauĝauni nai, rakava boĝono tuĝamaĝi-fitoĝari, bema tarima ta ĝenai ma ĝemi nuĝa meto nai, benamo ĝomi Tamami gubai etanuni na maki ĝemi rakava betuĝamaĝi-fitoĝarini. [26 Senaĝi bema ĝomi na tarima ĝeri rakava asi boĝo tuĝamaĝi-fitoĝarini nai, ĝomi Tamami gubai etanuni na maki ĝemi rakava asi betuĝamaĝi-fitoĝarini.]”

*Iesu ĝena seĝuka korana ĝedanaĝiato
Mataio 21:23-27; Luka 20:1-8*

27 Benamo ĝia Ierusalemaj ma ĝeraĝasito. Monai Iesu Rubu Veaĝa nuĝanai erakato-ĝoi nuĝanai, Rubu Veaĝa vereri baregori, e taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari, ema Iuda vereri ĝia ĝenai ĝeiaĝoto.

28 Benamo ĝedanaĝiato, ĝekirato, “Kamara maoro ai ĝoi na mai veiĝa oveirini? Dei na maoro evinimuto?”

29 Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, “Au na vedanaĝi sebona avinimini, boĝo vaĝa-veseani nai, au na kamara maoro ai mai veiĝa aveirini bakira-varamini.

30 Ioane ĝena babatiso veiĝana tu guba na eiaĝomato, ba tarimarima ĝerina?”

31 Ĝia fakari ai ĝeverorito, ĝekirato, “Bema ĝita bita kirani, ‘Barau ĝenana’ bita toni nai, ĝia bekirani, ‘Karase nai Ioane asi ĝovaĝa-moĝoniato?’ betoni.

³² Senaḡi bema ḡita bita kirani, ‘Tarimarima ḡerina’ bita toni nai maki asi ilaila.” Ḡia tu tarimarima gariri ḡegarito, korana ḡia ribari, Ioane tu peroveta tarimana korikori.

³³ Moḡa lorinai ḡia na Iesu ḡevaḡa-veŋeato, ḡekirato, “Ḡai asi ribama.” Benamo Iesu na ḡia maki ekirarito, ekirato, “Au na maki kamara maoro ai mai veiḡa aveirini asi bakira-varamini.”

12

Barabore - Vine tavoḡana ḡitaḡauna tarimari rakavari

¹ Iesu na barabore ai ma evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Tarima ta vine tavoḡana evaroato, maḡuna eḡabiato, tano ai vine gigi-gigina gurina ekwaiato, tavoḡa ḡitaḡauna numana maki evaḡa-ruḡaiato. Moḡa murinai tavoḡa ḡitaḡauna tarimari ḡeri ai ḡena tavoḡa eraga-kwaneato, benamo erakato gabu ta ḡana.

² Vine ḡwari (o grapes) ḡemaḡeto, benamo ḡia na ḡena vetuḡunaḡi tauna ta etuḡuato tavoḡa narinarina tarimari ḡeri ai, vine ḡwari kota benea ḡabi ḡana.

³ Senaḡi ḡeḡabi-tariato, benamo ḡekwariato vau, ḡimana kori ḡetuḡu-ḡenoḡoiato.

⁴ Tavoḡa biaguna na ḡena vetuḡunaḡi tauna ta ma etuḡuato, senaḡi ḡia tu debana ḡekodofakaiato e ḡevei-maiaka maiakaiato.

⁵ Benamo ta ma etuḡuato, senaḡi ḡevaḡi-maseato; ema vetuḡunaḡi tarimari ḡutuma etuḡurito, kota tu ḡekwaririto, kota tu ḡevaḡirito.

6 Tarima sebona ta tu roġo ġia sevinaġ, ġia natuna korikori, ġena lalokau merona. Dokonai ġia etuġuato, ekirato, ‘Natugu natuġua, ġia na beġene gubakaua.’

7 Senaġi tavoġa ġitaġauna tarimari tauġeri ġeveguruġa-vevinito, ġekirato, ‘Mani tu tavoġa beġaunaiani merona, be siġabia, sivaġia, benamo tavoġa tu ġita ġera.’

8 Benamo ġeġabi-tariato, ġevaġiato, vine tavoġana murikanai ġefiu-rosiato.”

9 Iesu evedanaġito, ekirato, “Tavoġa biaguna na tu kara beveiani? Ġia beiaġomani, tavoġa narinarina tarimari bevaġi-ġosirini, benamo vine tavoġana tarima irauri tari ma bevinirini.

10 Ġomi na mai toretore Buka Veaġai asi ġoiaviani, iniġesi ekirani, ‘Fore numari ġeragarini tarimari na asi ġeura-viniato ma ġefitoġaiato forena tu duġu forenai eiaġoto.

11 Mai veġa maiġa tu Vereġauka na eveiato, matara na taġitaiani, ġitaġitana irau veġata.’ ”

12 Benamo Iuda vereri na Iesu beġene ġabia dabarana ġevetauato, korana ġia ribari, Iesu na mai barabore tu ġia ekiraġirito-ġoi nai. Senaġi tarimarima ġutuma ġevegogo-taġoto-ġoi gariri ġeveito naima ġeraga-kwaneato, ġerakato.

*Kaisara, Roma ġeri vere, ġena takesi moniri
Mataio 22:15-22; Luka 20:20-26*

13 Gabivau Farisea tarimari e Heroda murinai ġerakato-ġoi tarimari kotari Iesu ġenai ġetuġu-iaġorito, ġena guruġai beġene vaġa-vedaġa-raġea e beġene ġabia ġana.

14 Ġeiaġomato, benamo Iesu ġema ribaġaniato, ġekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, ġai ribama ġoi tu moġoni vei-iobukaiobuka tarimamu, tari-marima gariri asi oveini. Tarima ġeri dagi maki asi otuġamaġirini, senaġi ġoi na moġoni ai Barau ġena dabara ovevaġa-riba iaġi-ġitakauani. Novaġa-ribama, Kaisara, Roma ġeri vere, ġenai takesi baġana dava ba asiġi? Baġana vinia ba asi baġana vinia?”

15 Senaġi Iesu na ġeri ġofaġofa eribaiato nai, ekirarito, ekirato, “Karase nai au ġoribaġaniguni? Silva monina ta ġoġwa-iaġomaia, nama ġitaia.”

16 Benamo ta ġeġwa-iaġomaia, Iesu na edanaġirito, ekirato, “Mai tu dei laulauna e dei arana?” Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Kaisara ġena.”

17 Iesu na ekirarito, “Kaisara ġena dagara Kaisara boġono vinia, Barau ġena dagara Barau boġono vinia.” Benamo ġeġaba-rakavato ġia ġenai.

Variġisi-ġenoġoi guruġari

Mataio 22:23-33; Luka 20:27-40

18 Sadukea tarimari kota Iesu ġenai ġeiaġoto. Ġia ġeri tuġamaġi tu, mase tarimari asi ma beġe variġisi-ġenoġoini. Benamo Iesu ġedanaġiato, ġekirato,

19 “Vevaġa-riba tarimamu, Mose na taravatu ġai ġema maiġesina etoreato, ‘Bema tau ta kakana

bemaseni, vabuna bemase-kwaneani, ma asi naturi nai, mo tau na kakana vabuna bene ġaraġoa, naturi beġene maġuri mase tauna ġena.’

²⁰ Mero mabarari tu imaima ruarua (7). Mero guinena na eġaraġoato, ma emaseto asi natuna.

²¹ Mero vaġa-ruaruana na vabuna ma eġaraġoato, senaġi ġia maki emaseto asi natuna. Mero vaġa-toitoina maki moġesina moġo.

²² Moġa nuġanai ġia mabarari tu imaima ruarua (7), naturi ta asi ġevaġa-ġoraiato. Dokonai mo vavine maki emaseto.

²³ Variġisi-ġenoġoi ġaronai mo vavine tu dei ġaraġona? Korana ġia tu tauri 7 na ġeġaraġoato.”

²⁴ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi tu ġokerereni, korana Buka Veaġa anina ema Barau ġena seġuka asi ribami.

²⁵ Mase na ma beġe variġisi-ġenoġoini tarimari tu asi ma beġe veġaraġoni. Ġia tu aneru kavana gubai.

²⁶ Mase na ma beġe variġisi-ġenoġoini guruġari Mose ġena bukai asi ġoiaviani? Ġau eġaraiato varina nuġanai Barau na Mose ekiraiato, ekirato, ‘Au tu Aberahamo ġena Barau, Isako ġena Barau, ema Iakobo ġena Barau.’

²⁷ Ġia tu dia mase tarimari ġeri Barau, senaġi maġuri tarimari ġeri Barau. Ġomi tu ġokererere-rakava rakavani!”

Veuravini tu taravatu mabarari evanaġirito

Mataio 22:34-40; Luka 10:25-28

²⁸ Taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimana ta eiaġomato, ġeri guruġa-guruġa eseġaġiato, benamo eġitaiato, Iesu na evaġa-vese ginikaurito nai,

edanaġiato, ekirato, “Taravatu mabarari nuġari ai aiġa tu barego vedaureana?”

29 Iesu na evaġa-veſeato, ekirato, “Barego vedaureana tu maiġa: ‘Isaraela tarimami o, ġoseġaġi, Vereġauka ġita ġera Barau tu Vereġauka sebna kwarigutu.

30 Vereġauka ġoi ġemu Barau bono ura-vinia ma nuġamu mabarana, ma iaukamu mabarana, ma ġemu tuġamaġi mabarana, ma kokoremu mabarana ġesi.’

31 Vaġa-ruaruana tu maiġa: ‘Sevimu tarimana bono ura-vinia, ġoi tauġemu oveura-vinini kavana.’ Taravatu ta na mai taravatu ruarua asi bevanaġirini.”

32 Taravatu evevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimana ma evaġa-veſeto, ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, ġoi ġemu guruġa tu moġoni, Barau tu sebna moġo, asi ta maia.

33 Bono ura-vinia ma nuġamu mabarana, ma ġemu tuġamaġi mabarana, ma gwadamu mabarana, ema sevimu ai etanuni tarimana maki bono ura-vinia, ġoi tauġemu oveura-vinini kavana. Maiġa tu barego vedaurea, ginitaġo dagarari e boubou dagarari mabarari evanaġirito.”

34 Benamo Iesu na mo tarima ġena vevaġa-veſe eġitaiato ma iaunegana e ma tuġamaġi-fakana ġesi, benamo ekiraiato, ekirato, “Ġoi e Barau ġena Basileia fakami tu asi manaġa.”

Moġa murinai tarima ta na asi ma edanaġiato, korana ġegarito nai.

Keriso tu Davida natuna ba Davida ġena Vereġauka?

Mataio 22:41-46; Luka 20:41-44

³⁵ Iesu Rubu Veāġa nuġanai evevaġa-ribato-ġoi nuġanai, ekirato, “Taravatu ġevevaġa-riba iaġiani tarimari tu kamasi nai Keriso tu Davida natuna ġetoni?”

³⁶ Davida Iauka Veāġa na riba e tuġamaġi-faka eviniato, benamo eguruġa-foforito, ekirato, ‘Barau na au ġegu Vereġauka ekiraiato: Au ġimagu aroribana rekenai noma tanu, bene iaġo mo, ġoi ġebaru-vinimuni tarimari ġoi kwakumu gaburenai batorerini.’

³⁷ Davida na Keriso tu ‘Vereġaukana’ ekiraġito; kamasi nai Keriso tu Davida natuna?”

Taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari ġeri ġofaġofa veiġari

Mataio 23:1-36; Luka 11:37-54; 20:45-47

Tarimarima ġutuma lelevaġi Iesu ġena guruġa ma iakuri ġesi ġeseġaġiato.

³⁸ Ġena vevaġa-riba nuġanai ekirato, “Taravatu ġevevaġa-riba iaġiani tarimari boġono ġita-ġinikaure. Ġia ġeurani dabuġa maukari beġene riġo, maketi gaburi ai beġene rakao-rakao, tarimarima na beġene vaġa-namori urari ai.

³⁹ Rubu nuġari ai e ġanivegogo gaburi ai ġeri ura sea namori ai beġene tanu.

⁴⁰ Ġia na vabu ġeri numma e farefare ġevaġa-koririni. Ġeri ġauġau tu mauka kenene, ġeġofaġofani. Ġia tu meto barego vedaurea beġe ġabini.”

*Vabu ġena boubou monina**Luka 21:1-4*

⁴¹ Iesu moni-tore mauġana ġoiranai etanutarito, benamo tarimarima moni ġeġurato-ġoi eġitarito. Farefare e moni vovoka tarimari ġutuma moni barari ġeġurato-ġoi.

⁴² Senaġi asi-ġena e asi-ġana vabuna ta eiaġomato, ġena moni misiri ruarua moġo eġurarigorito, mai tu noġa moġo toea sebona kavana.

⁴³ Benamo Iesu na ġena mero ekearito ġia ġenai, benamo ekirarito, ekirato, “Moġoni akiramini, mai vabu na beġuraia monina na mabarari ġeri vini bevanaġiri.

⁴⁴ Korana ġia mabarari ġeri moni vovoka ġerina koturi moġo beġe vini, senaġi mai vabu tu asi ġena-ġana na nuġanai ġenai kara ġetanuni ġena maġuri ai bere vevaġa-kava-iaġiri dagarari mabarari beġurari.”

13*Iesu na vau beġea ġorani dagarari ekiraġirito*

¹ Iesu Rubu Veaġa na eraka-rosito-ġoi nai, ġena mero ta na ekiraiato, ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, mai fore asikeikeiri noġitari e mai numa baregori ma marevari maki noġitari.”

² Iesu na evaġa-veaseato, ekirato, “Mai numa baregori oġitarini? Mai fore ta fore ta iatanai asi beġe tanuni, mabarari beġe vare-bubu-riġorini.”

³ Iesu Olive Ġorona tuġunai etanu-taġoto-ġoi, Rubu Veaġa Ierusalemaj eġita-iaġoato-ġoi nuġanai, Petero, e Iakobo (o Iames), e Ioane, ema Anduru na ġedanaġi-ġairiato, ġekirato,

4 “Nokira-varama, mai dagara tu aitoma beḡe ḡorani, ema beḡe ḡorani nai, kamara vetoḡa na bevaḡa-foforiani, maniḡeri mabarari beḡe ḡorani?”

5 Benamo Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Ḡomi lorimi boḡono vetore, tarima ta na asi bene ḡofami.

6 Tarima vovoka au aragu ai beḡe iaḡomani, beḡe kirani, “Tarimana tu au maiḡegu!” Tarima ḡutuma beḡe ḡofarini.

7 Bema ḡomi na vetari o tuari gururi e tuari variri boḡo seḡaḡirini nai, nuḡami asi beḡene raḡe. Maniḡeri dagara tu beḡe ḡorani, senaḡi dokona tu asi roḡo.

8 Tanobara ta tanobara ta ḡesi beḡe vevaḡini, gavamani ta gavamani ta ḡesi beḡe vetarini. Gabu ḡutuma nuḡari ai tano beḡe iagani, doḡe maki beḡe ḡorani. Mai tu midigu moḡo besiniani, noḡa moḡo mero keina emaḡurini midiguna kavana.

9 Tauḡemi boḡono venari-ginikau, korana beḡe ḡabimini, Iuda ḡeri kanisoro tarimari ḡeri ai beḡe ḡori-iaḡomini e rubu nuḡari ai beḡe kwarimini. Au ḡoḡabi-raḡeguni dainai, gavana e vere barari o kini ḡoirari ai roḡo boḡo ruḡani, au vaḡa-moḡonigu ai boḡono iaḡo.

10 Vari Namona tu tanobara mabarari nuḡari ai beḡe ḡobata-iaḡi guineani.

11 Bema Kota tarimari ḡoirari ḡana beḡe ḡori-iaḡomini nai, kara toma boḡoa kiraḡirini guruḡari asi boḡono nuḡa-vekwaraḡi-iaḡiri. Ḡarona be-raḡasini vau, Barau na kara bevaḡa-ribamini guruḡari boḡono kiraḡiri, korana dia ḡomi boḡo

guruḡani, senaḡi Iauka Veaḡa beguruḡani.

¹² Kakana na tarina berevaiani bene mase ḡana, tamana na natuna maki moḡesina beveiani. Naturi na tamari sinari beḡe seḡafore-vinirini ema beḡe vaḡirini.

¹³ Tarimarima mabarari na beḡe iau-rakavamini, korana au ḡoḡabi-raḡeguni nai. Senaḡina deikara bevevaḡa-gwaḡiḡini mo dokona tu bemaḡurini.”

*Vevaḡa-gari dagarana befoforini
Mataio 24:15-28; Luka 21:20-24*

¹⁴ “Bema ḡomi na dagara rakava vedaureana, vevaḡa-gari dagarana, boḡo ḡitaiani, asi bene ruḡa gabunai beruḡani.” Mai guruḡa beiaviani tarimana bene riba maoro anina tu kara. “Benamo deidei Iudeai ḡetanuni tarimari ḡoro ḡana beḡene raga-iaḡo.

¹⁵ Deikara numa tuḡunai etanu-taḡoni tu, asi ma bene raka-toḡa numa nuḡana ḡana ḡena farefare ḡabiḡabiri.

¹⁶ Deikara vamoka nuḡanai maki asi ma bene ḡenoḡoi ḡena koudi ḡabi-ḡabiri.

¹⁷ Mo negai vavine ma baniri e ḡabi-variḡu vavineri kika ma vetuḡari!

¹⁸ Boḡono ḡauḡau, mai dagara asi bene ḡora ḡura e nagure ḡarori ai!

¹⁹ Korana mo negai rakava e midigu barego beḡe raḡasini, Barau na tanobara eveiato beiaḡoma maitoma, rakava e midigu moḡesina asi ḡeḡorani. Ma maiḡa murinai moḡesina kavana ta asi ma beḡorani.

20 Bema Veregāuka na mo gāro rakavari asi bere vaḡa-kubiri, tarima ta asi bere maḡuri riba, senaḡi eḡabi-hidirito tarimari dairi ai, ḡia na ḡarori evaḡa-kubirito.

21 Mo negai, bema tarima ta na bekiramini, ‘Gōḡitaia, Keriso tu maiḡa!’ o ‘Gōḡitaia, ḡia tu iomoḡa!’ betoni nai, asi boḡono vaḡa-moḡonia.

22 Korana tu Keriso ḡofaḡofari e peroveta tarimari ḡofaḡofari beḡe foforini, vetoḡa boruri e nuḡa-farevaḡi veḡari beḡe veirini, Barau na eḡabi-viriḡirito tarimari beḡene ḡofa-veḡonuri ḡana.

23 Moḡesi nai tauḡemi boḡono venari; dagara mabarari tu akiravara-guinemini, aoa roḡosi bene raḡasi nai.”

Tarimarima Natuna ḡena iaḡoma

Mataio 24:29-31; Luka 21:25-28

24 “Senaḡi mo negai, rakava beḡe ḡorani murinai, ḡaro bemukunani e ḡue maki asi bemamani,

25 visiḡu guba na beḡe ketoni e guba seḡukari beḡe iagaiaḡani.

26 Benamo tarima na Tarimarima Natuna beḡe ḡitaiani, magube na beiaḡomani ma seḡuka barana e ma marevana ḡesi.

27 Benamo ḡia na aneru betuḡurini, eḡabi-viriḡirito tarimari beḡe vaḡa-vegogorini tanobara mabarari na.”

Barabore - Vevaḡa-riba figi ḡauna ḡenana

Mataio 24:32-35; Luka 21:29-33

28 “Figi ḡauna ḡenana mai barabore boḡono ribaia: Kabona ḡefori-raḡeni e launa ḡefafani nai,

g̃oribani, g̃aro g̃ena tora taimina tu bekavinaḡi g̃otoni.

²⁹ Moḡa ilailanai, g̃omi maki bema mai dagara beḡe g̃orani boḡo g̃itarini nai, boḡono riba, Tarimarima Natuna tu bekavinaḡi g̃atama bokai.

³⁰ Moḡoni akiramini, mai g̃uru asi bekorini, beiaḡoni mo, mai dagara mabarari beḡe g̃orani.

³¹ Guba e tanobara beḡe rekwa-rekwani, senaḡi au g̃egu guruḡa tu asi beḡe rekwa-rekwani, beḡe tanu-vanaḡi vanaḡini.”

*Ḡaro ema hora tarima ta asi ribana
Mataio 24:36-44*

³² “Senaḡi mo g̃aro ema aoa tu tarima ta asi ribana, e aneru gubai asi ribari, ema Natuna maki asi ribana, senaḡi Tamana ḡereḡana moḡo ma ribana.

³³ Lorimi boḡono vetore, boḡono venariginikau, korana asi ribami, aitoma mo aoa beraḡasini.

³⁴ Ḡia tu maḡesina kavana, tarima ta eraka-ḡerevaḡito, g̃ena numa eraga-kwaneato, benamo g̃ena vetuḡunaḡi tarimari maoro evinirito, tata ḡeri ḡauvei beḡene vei. Ḡatama-boka narinarina tarimana maki ekiraiato, bene riviḡaua.

³⁵ Moḡesi nai g̃omi maki tataḡa-taḡo boḡono tanu, korana numa biaguna beḡenoḡoini aoana tu asi ribami, lavilavi ai, ba boḡi nuḡanai, ba kokoroku beḡoḡini ai, ba boḡiboḡi ai.

³⁶ Irau mai moḡo beraḡasini, benamo genami ai beḡoitaḡomini ḡesi.

³⁷ Au na kara ġomi akira-varamini guruġana tu tarimarima mabarari maki akira-vararini, akirani, “Tataġa-taġo boġono tanu e boġono venariginikau!”

14

Iesu beġene vaġia dabarana ġevetauato Ioane 11:45-53

¹ Ġaro ruarua moġo, benamo Pasova verekona o Iuda tarimari mase aneruna na evanaġirito asi evaġirito verekona e asi etubuni faraona verekona beġe veiani nuġanai, Rubu Veaġa vereri baregori e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari na Iesu beġene ġabi-lemmaia, benamo beġene vaġi-masea dabarana ġevetauato-ġoi.

² Senaġi ġekirato, “Dia vereko nuġanai bene ġora, korana vereko beġe iaġoma tarimari ġia iatana na beġe burini garina.”

Vavine ta ġena veġa namona

Mataio 26:6-13; Ioane 12:1-8

³ Iesu Betania ai Simona lepera tarimana ġena numai eġaniġanito-ġoi nuġanai, vavine ta erakatoġato, kavabu namona ta, alabasta forena na ġeveiato kavabuna, eġabi-kauato, nuġanai tu muramura ma bonana namona. Mo muramura tu ġauġa arana nad ġokana na ġeveito-ġoi dagarana, ma voina tu varaġe rakava. Mo vavine na mo kavabu bokana ebota-fakaiato, benamo muramura Iesu debanai ebubuato.

⁴ Ġia sevinai tarimari kota tu ma nuġa-metori ġesi ġeveguruġa-vevinito, ġekirato, “Karase nai mai muramura bonana namona efitoġa-kavaiani?”

⁵ Bere voivoi-iaġia, benamo silva moniri sinau toitoi (300) bere ġoitaġoa, (mai tu tarima ta davana laġani ta nuġanaġ kavana), benamo asi ġeri-ġari tarimari bere viniri.” Benamo ġia na mo vavine ġevaneato.

⁶ Senaġi Iesu ekirato, “Ġoraga-kwanea! Kara dainai ġomi na meto ġoviniani? Mai vavine na tu veiġa namona au ġegu ai beveia.

⁷ Asi ġeri-ġari tarimari tu ġomi ġesi boġo tanuvanaġi vanaġini, be boġo urani nai, boġono vaġa-kavari. Senaġi au tu dia ġaro mabarari ġomi ġesi batanuni.

⁸ Mai vavine na tu kara bere veia dagarana beveia, ġia na au tauġanigu ai muramura bebubuginea gurigurigu ġana.

⁹ Moġoni akiramini, Vari Namona beġe ġobata-iaġiani tanobara mabarari nuġari ai, mai vavine na veiġa beveia veiġana maki beġea kiraġiani, ġia tuġamaġi-iaġina.”

Iudas na Iesu erevaiato

Mataio 26:14-16; Luka 22:3-6

¹⁰ Benamo Iudas Isakariota, gabanana ruarua (12) tarimana ta, Rubu Veaġa vereri baregori ġeri ai eiaġoto, Iesu benea revaia ġia ġeri ai ġana.

¹¹ Benamo ġia na ġeseġaġiato nai, ġeiakurakavato, benamo ġekira-toreato, moni beġe vini-ani. Benamo Iudas na ġimari ai betore-kauani dabarana ma evetauato-ġoi.

*Iesu ma ġena mero ġesi ġinitaġo mamoen
a ġeġaniato*

*Mataio 26:17-25; Luka 22:7-14; 22:21-23; Ioane
13:21-30*

12 Ĝaro giniguenai, asi etubuni faraona verekona veiveina e ginitaĝo mamoea vaĝivaĝina ĝaronai, Iesu ĝena mero ĝevedanaĝito, ĝekirato, “Ĝai tu ainai Pasova verekona baĝana vei-torea, bono ĝania?”

13 Benamo Iesu na ĝena mero ruarua etuĝurito, ekirarito, ekirato, “Vanuĝa baregonai boĝono raka-toĝa, benamo tarima ta nanu gwaĝutuna befaĝaiani boĝo ĝoitaĝoani. Murina na boĝono iaĝo.

14 Benamo beraĝekauni numanai numa biaguna boĝono vaĝa-guruĝaia, boĝono kira, ‘Ve-vaĝa-riba tarimana ekirani: Au ĝegu varivari daiĝutuna tu aiĝa, ĝegu mero ĝesi monai ginitaĝo mamoea baĝana ĝania?’

15 Benamo ĝia na daiĝutu baregona ta numa tuĝunai bevaĝa-ĝitamini iarevatore. Monai boĝono dabaraia ĝita ĝara.”

16 Benamo mero ĝeiaĝoto, vanuĝa barana nuĝanai ĝeraka-toĝato, Iesu na ekiraĝirito ilailari ai ĝedoĝaririto. Monai vereko ĝeveiato.

17 Elavilavito, Iesu ma ĝena mero gabanana ruarua (12) ĝesi ma ĝeraĝasito.

18 Ĝeĝaniĝanito-ĝoi nuĝanai Iesu ekirato, “Moĝoni akiramini, ĝomi ta na au borevaguni, ta au ĝesi ini taĝaniĝani-vegogoni tarimamu ta na.”

19 Ĝia mabarari nuĝari ma metori ĝesi irau sebori irau sebori na ĝedanaĝiato, ĝekirato, “Moĝoni dia au, ene?”

20 Iesu na ekirarito, ekirato, “Mai tu ĝomi gabanana ruarua (12) fakami ai ta dei au ĝesi diĝu

sebonai ḡanaba-riḡoni tarimana.

²¹ Tarimarima Natuna bemaseni, Buka Veāḡai ḡetoreato ilailanai. Senaḡi Tarimarima Natuna berevaiani tarimana vetuḡana kekei, asi bere maḡuri tu namo.”

Vereḡauka ḡena ḡanivegogo veaḡana

Mataio 26:26-30; Luka 22:15-20; 1 Korinto 11:23-25

²² Ġia ḡeḡaniḡanito-ḡoi nuḡanai, Iesu na beredi eḡabiato, Barau evaḡa-namoato, etaviato, evinirito, benamo ekirato, “Ġoḡabia, mai tu au tauḡanigu.”

²³ Ġia na kapusi ma eḡabiato, evaḡa-namoato murinai evinirito, benamo mabarari na ḡeniuato.

²⁴ Benamo Iesu na ekirarito, ekirato, “Mai tu au raragu, Ginitaḡo Variḡuna evaḡa-moḡoniani, bebebubuni, tarimarima ḡutuma vaḡa-maḡuriri.

²⁵ Moḡoni akiramini, vine nanuna asi ma baniau-ḡenoḡoiani, beiaḡoni mo, Barau ḡena Basileiai vau ma baniau-ḡenoḡoiani.”

²⁶ Benamo mari ta ḡemariato murinai, ḡerakarosito, Olive Ġorona ḡana ḡeiaḡoto.

Iesu na Petero ḡena vekira-ḡuniḡau ekiraḡi-toreato

Mataio 26:31-35; Luka 22:31-34; Ioane 13:36-38

²⁷ Benamo Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Ġomi mabarami ḡemi veḡabidadama au ḡegu ai boḡo raga-kwaneani, korana Buka Veāḡai maiḡesi etoreato,

‘Au na mamoe ḡitaḡauri tarimana bavaḡiani, benamo mamoe mabarari beḡe raga-lausini.’

28 Senaḡi au mase na ma bavariḡisi-ḡenoḡoini murinai, baraka-guineni Galilea ḡana. Monai vau bitana vedoḡari.”

29 Petero ekirato, “Mabarari na ḡeri veḡabidadama ḡoi ḡemu ai beḡe raga-kwaneani, senaḡi au na tu asiḡina.”

30 Iesu na evaḡa-veaseato, ekirato, “Moḡoni aki-ramuni, toma boḡi kokoroku vaḡa-ruarua roḡosi bene goḡi nuḡanai, ḡoi na au vaḡa-toitoi bokira-ḡuniḡauguni.”

31 Senaḡi Petero eguruḡa-ḡiḡiraḡeto, ekirato, “Bema ḡoi ḡesi bita mase-vegogoni maki, au na ḡoi tu asi veḡata bakira-ḡuniḡaumuni.” Mabarari moḡesi moḡo ḡekirato.

*Iesu eḡauḡauto Getesemane ai
Mataio 26:36-46; Luka 22:39-46*

32 Ġia gabu arana Getesemane ai ḡea raḡasito, benamo Iesu na ḡena mero evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Mainai ḡotanau, au tu naiaḡo, naḡuriḡuri roḡo.”

33 Benamo Petero, e Iakobo (o Iames), ema Ioane moḡo eḡoririto, ḡia ḡesi ḡeiaḡoto. Moḡa nuḡanai Iesu tauḡanina efarakaiato, egarito, nuḡana maki evekwararaḡito-ḡoi.

34 Benamo ekirarito, ekirato, “Au nuḡagu na meto asikei eḡwaiyani, dori evaḡiḡuni; mainai ḡotanau, boḡono venari.”

35 Iesu kota ma eraka-naḡito, tano ai eketo-tarito, benamo Barau enoḡiato, ekirato, bema ma dabara ta moḡa neganai, mai aoa metona ḡenana bene vanaḡi.

³⁶ Ekirato, “Tama, Tamaḡai o, dagara mabarari ḡoi ḡemu ai veiveiri tu ilaila. Mai midigu bedina ḡeguna noma ḡabi-vaḡia. Senaḡi dia au ḡegu ura, ḡoi ḡemu ura moḡo.”

³⁷ Benamo eḡenoḡoito nuḡanai tu, ḡena mero genamaseri ai eḡoitaḡo-rito, benamo Petero eki-raiato, ekirato, “Simona, ḡoi tu ogenani? Aoa sebona ta kavana maki asi bovevaḡa-gwaḡiḡini?”

³⁸ Boḡono venari, boḡono ḡauḡau, be veribaḡani beiaḡomani nai, asi boḡono moira. Iauka tu moḡoni eurani, senaḡi tauḡani tu emoirani.”

³⁹ Benamo ma eraka-veḡitato, ea ḡuriḡurito, mo ḡauḡau guruḡari guineri ma ea kiraḡirito.

⁴⁰ Ma eḡenoḡoi-iaḡomato nuḡanai tu, genamaseri ai ma edoḡaririto, korana matari tu gena na eḡabi-rakavarito. Ġia asi ribari kamasi beḡe vaḡa-veseani.

⁴¹ Vaḡa-toitoina ma eḡenoḡoito, benamo ekirarito, ekirato, “Ġomi tu roḡo ḡogenani e ḡoiaḡaraḡini? Bevaitovo! Aoana varau beraḡasi! Ġoḡitaia, Tarimarima Natuna tu beḡe revaia, rakava tarimari ḡimari ai beḡe torea.

⁴² Ġovariḡisi, be si-iaḡosi! Ġoḡitaia, au revarevagu tarimana mai beraḡasi!”

Iesu tuari tarimari o soldia na ḡeḡabiato

Mataio 26:47-56; Luka 22:47-53; Ioane 18:3-12

⁴³ Iesu roḡo eguruḡato-ḡoi nuḡanai, Iudas, mero gabanana ruarua (12) tauna ta, eraḡasito. Tarimarima ḡutuma maki ḡia ḡesi ma ḡeri vetari baḡari e vevaḡi kwariri. Ġia tu Rubu Veaḡa vereri baregori, e taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari, ema Iuda vereri na ḡetuḡurito.

44 Reva tarimana na vetoġa ta ekiravara-torerito, ekirato, “Baverauani tarimana tu moġa. Boġono ġabi-taria, boġono ġori-iaġoa ġomi ġemi veġitaġau gaburenai.”

45 Iudas eraġasito nai, maoromaoro eiaġoto Iesu ġenai, benamo ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu o!” benamo everauato.

46 Benamo tuari tarimari na ġeġabi-tariato, ġedegodegoato.

47 Senaġi monai eruġa-taġoto-ġoi tarimana ta, ġena vetari baġana einu-vaġiato, edaveato, benamo Rubu Veaġa verena baregona ġena vetuġunaġi tarimana seġana ebasi-vaġiato.

48 Iesu na ekirarito, ekirato, “Au tu seġafore doġorona ta aġori-kauani? Be ġomi boġo iaġoma au ġabiġabigu tu, ma ġemi vetari baġari e vevaġi kwariri ġesi?”

49 Ġaro mabarari ai au tu ġomi sevimi ai Rubu Veaġa nuġanai avevaġa-ribato-ġoi, senaġi asi ġoġabiguto. A mai tu Buka Veaġai ġetore-guineato guruġana vaġa-moġonina ġana.”

50 Ġena mero mabarari na ġeraga-kwaneato, ġeraka-rovorovoto.

51 Mero variġuna ta tu kefina korina, senaġi dabuġa ta na moġo tauġanina eriġo-ġauato, Iesu murinai erakato. Ġia maki ġeġabi-tariato,

52 senaġi ġena dabuġa ġimari ai eraga-kwaneato, kefina kori moġo eraga-kwaraġato.

Iesu kanisoro tarimari ġoirari ai

Mataio 26:57-68; Luka 22:54-55; 22:63-71; Ioane 18:13-14; 18:19-24

53 Ĝia na Iesu ĝeĝori-iaĝoato Rubu Veaĝa verena baregona ĝenai, ema Rubu Veaĝa vereri baregori, e Iuda vereri, ema taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari mabarari ĝeraka-vegogoto.

54 Petero na Iesu eraka-ĝiuato, senaĝi ma fakana eiaĝoto mo, Rubu Veaĝa verena baregona ĝena numa maĝuna nuĝanai eraka-toĝato. Monai gadi tarimari fakari ai ea tanuto, benamo karava na etunuato-ĝoi.

55 Rubu Veaĝa vereri baregori e Iuda ĝeri kanisoro tarimari mabarari na tu Iesu vaĝa-masena korana ta ĝevetauato, senaĝi ta tu asi ĝedoĝari-ato.

56 Tarimarima ĝutuma ĝeri ĝofaĝofa guruĝari na ĝevaĝa-badeato-ĝoi, senaĝi ĝeri guruĝa tu asi ĝesebonato-ĝoi.

57 Benamo tarima kota ĝeruĝa-vaisito, benamo mai ĝofaĝofa guruĝari ĝekiraĝirito, ĝekirato,

58 “Ĝai tu ĝia ĝena guruĝa baĝa seĝaĝia, bekira, ‘Au na mai tarimarima ĝimari na ĝeragaiato Rubu Veaĝana barovoani, ema ĝaro toitoi nuĝanai ta ma baragaiani dia ĝima veiveina rubuna.’”

59 Senaĝi ĝia ĝeri vevaĝa-bade guruĝari maki asi sebona.

60 Benamo Rubu Veaĝa verena baregona ĝoirari ai eruĝa-vaisito, benamo Iesu edanaĝiato, eki-rato, “Ĝoi tu asi bovaĝa-veseni? Maĝeri na ĝoi ĝevarifiu-iaĝimuni guruĝari tu kamasi?”

61 Senaĝi Iesu asi eguruĝato, ma asi evaĝa-veserito. Benamo Rubu Veaĝa verena baregona na ma edanaĝi-ĝenoĝoiato, eki-rato, “Ĝoi tu Keriso, ĝevaĝa-namoani Barauna Natuna?”

⁶² Iesu na evaḡa-veſeato, ekirato, “Tarimana au maiḡegu! Ĝomi na Tarimarima Natuna roḡo boḡo ḡitaiani, Seḡuka Barauna ḡimana aroribanai betanuni, e guba maguberi iatari na beiḡomani!”

⁶³ Benamo Rubu Veḡa verena baregona na ḡena dabuḡa edareato, ekirato, “Karase vevaḡa-ḡita tarimari roḡo tavetaurini?”

⁶⁴ Barau vaḡa-rakavana guruḡana boḡo seḡaḡia. Ĝomi kara ḡotoni?” Ĝia mabarari ḡekirato, “Bene mase moḡo.”

⁶⁵ Benamo kota na ḡekanunuato, matana ḡekumu-ḡauato, ḡefaisiato, ḡekiraiato, ḡekirato, “Ĝoi tu peroveta tarimana, be nokiraḡia, deikara na bekwarimu?” Benamo gadi tarimari na ḡeḡabiato, ḡimari na ḡeforoato.

Petero na Iesu ekira-ḡuniḡauato

Mataio 26:69-75; Luka 22:56-62; Ioane 18:15-18; 18:25-27

⁶⁶ Petero roḡo numa maḡuna nuḡanai, Rubu Veḡa verena baregona ḡena vetuḡunaḡi ḡuiatori ta eiaḡoto.

⁶⁷ Ĝia na Petero karava na etunuato-ḡoi eḡitaiato, benamo eḡita-ginikauato, ekiraiato, ekirato, “Ĝoi maki Iesu, Nasareta tauna, ḡesi orakaoto-ḡoi, okavaiato-ḡoi.”

⁶⁸ Senaḡi ḡia evekira-ḡuniḡauto, ekirato, “Au asi ribagu ḡoi kara okiraḡiani,” benamo eraka-rosito maḡu ḡatama bokana ḡana, benamo kokoroku egoḡito.

⁶⁹ Mo vetuḡunaḡi ḡuiatona na ma eḡitaiato, benamo monai ḡeruḡa-taḡoto tarimari ekirarito, ekirato, “Tarimana ta tu maniḡa.”

⁷⁰ Petero ma evekira-ĝuniĝauto. Nega kotuna evanaĝito nuĝanai, ĝia sevinai ĝeruĝa-taĝoto-ĝoi tarimari na ĝekiraiato, ĝekirato, “Moĝoni, ĝoi maki ĝia ĝesi ĝorakaoto-ĝoi tarimamu ta, korana ĝoi tu Galilea taumu.”

⁷¹ Benamo Petero na ekirarito, ekirato, “Asiĝina ĝinavaĝi, akira-korikorimini, ĝomi na ĝokiraĝiani tarimana au tu asi ribagu.”

⁷² Kokoroku vaĝa-ruaruana ma egoĝito, benamo Petero na Iesu ĝena guruĝa etuĝamaĝi-doĝariato, ekiraiato, “Kokoroku vaĝa-ruaruana roĝosi bene goĝi nai, ĝoi na au vaĝa-toitoi bokira-ĝuniĝauguni.” Benamo etaĝi-rakava rakavato.

15

Iesu Pilato ĝoiranai

¹ Boĝiboĝi iamoiamo, Rubu Veaĝa vereri baregori, e Iuda vereri, e taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari, ema kanisoro tarimari mabarari na ĝevaĝa-moĝoniato. Benamo Iesu ĝebarubaruato, ĝeĝori-iaĝoato, Roma Gavana Pilato ĝea viniato.

² Pilato na edanaĝiato, ekirato, “Ĝoi tu Iuda tarimari ĝeri vere o kini?” Iesu na evaĝa-veŝeato, ekirato, “Oi, okiraĝiani maniĝa.”

³ Benamo Rubu Veaĝa vereri baregori na Iesu ĝevaĝa-badeato, guruĝa ĝutuma ĝekiraĝirito.

⁴ Pilato na ma edanaĝi-ĝenoĝoiato, ekirato, “Ĝoi tu asi bovaĝa-veseni? Noĝitaia, ĝoi iatamu ai tu meto ĝutuma ĝekiraĝirini.”

⁵ Senaĝi Iesu asi eguruĝato, benamo Pilato tu edaradarato.

Pilato na Iesu ġena mase ekiraġiato

Mataio 27:15-26; Luka 23:13-25; Ioane 18:38-19:16

⁶ Vanaġivanagi Pasova verekona ġaronai tu Pilato na ġia ġeri dibura numanai etanuni, beġe kiraġiani tarimana ta, etuġu-rosiato-ġoi.

⁷ Mo laġani ai tarima ta arana Barabas, ġia tu dibura numai etanuto tarima kota ġesi, korana ġevevaġito nai, tarima ta ġevaġi-maseato.

⁸ Benamo ġutuma monai ġevevogoto tarimari Pilato ġenoġiato, eveini kavana ma bene vei ġana.

⁹ Pilato na edanaġirito, ekirato, “Ġomi ġourani au na Iuda tarimami ġemi vere natuġu-rosia ba?”

¹⁰ Ġia ribana, Rubu Veaġa vereri baregori ġeri mama dainai, Iesu ġia ġimanai ġetoreato.

¹¹ Senaġi Rubu Veaġa vereri baregori na tarimarima nuġari ġeġanirito, Pilato na Barabas bene tuġu-rosia.

¹² Benamo Pilato na ma edanaġirito, ekirato, “O mai Iuda tarimami ġemi vere ġotoni tu kamasi bana veia?”

¹³ Ġia ġefararato, ġekirato, “Novaġa-satauroa!”

¹⁴ Pilato na edanaġirito, ekirato, “Karase nai, kamara veiġa rakavana eveiato nai?” Senaġi mabarari ġefarara-gigitarito, ġekirato, “Novaġa-satauroa!”

¹⁵ Pilato ġena ura mo tarimarima ġutuma nuġari bene vaġa-namori ġana, ġia na Barabas etuġu-rosiato, senaġi Iesu tu ġekwariato murinai, evinirito beġene vaġa-satauroa ġana.

Iesu ġevaseva-vaseva iaġiato

Mataio 27:27-31; Ioane 19:2-3

16 Vetari tarimari na Iesu ġeġori-iaġoato gavana ġena numa nuġanai, benamo karori mabarari ġekea-vegogorito.

17 Benamo dabuġa kakakakana ġevaġa-veiato, debana dagarana ġau ma giniginina na ġevatoato, korona noġa ġeveiato, benamo Iesu debanai ġetore-kauato.

18 Benamo ġevaġa-namoato, ġekirato, “Iuda ġeri Kini o, ġaro namona!”

19 Benamo oro kwarina na debana ġekwari-ġenoġoi ġenoġoiato-ġoi, ġekanunu-kanunuato, ġevetui-tari viniato, ġetoma-rakariġo ġofakau-viniato.

20 Ġevaseva-vaseva iaġi-ġosiato murinai, dabuġa kakakakana ġekoki-vaġiato, ġena dabuġa korikorina ma ġevaġa-veiato. Benamo ġeġorosiato beġenea vaġa-satauroa ġana.

Iesu ġevaġa-satauroato

Mataio 27:32-44; Luka 23:26-43; Ioane 19:17-27

21 Kurene tarimana ta arana Simona, Alesanda e Rufo tamari, gunika vanuġana ta na eiaġomato-ġoi, vetari tarimari na ġelaunaġi-naġiato Iesu ġena satauro neġwaia.

22 Benamo Iesu ġeġori-iaġoato gabu ta arana Golgota ġana, anina tu “Deba Ġavana Gabuna.”

23 Benamo ġia na vine nanuna, midigu vaġa-keina muramurana arana muro ġesi ġebubu-vegogoato, ġeviniato, senaġi asi eniuato.

24 Benamo ġevaġa-satauroato; ġena dabuġa dainai laki ġerena ta ġeveiato, benamo ġevarerito fakari ai.

25 Boġiboġi ai horaġauna 9 koloko rekenai ġevaġa-satauroato.

26 Kara koranai ġevaġa-satauroato guruġana satauro iatanai maiġesi ġetoreato, “IUDA TARI-MARI ĠERI VERE.”

27 Lema tarimari ruarua maki Iesu ġesi ġevaġa-sataurorito, ta aroribana rekenai, ma ta kaurina rekenai. [28 Monana Buka Veaġai ġetore-guineato guruġana evaġa-moġoniato, ekirato, “Ġia vei-rakava tarimari ġesi ġeiavi-vegogoato.”]

29 Ġeraka vanaġito-ġoi tarimari na guruġa rakavari Iesu ġeviniato-ġoi, debari ġekorakorarito, ġekirato, “Aha, be ġoi okirato Rubu Veaġa borovoani, ġaro toitoi nuġanai ma bovaġa-ruġa ġenoġoiani otato!

30 Satauro tuġuna na noraka-riġo, tauġemu novevaġa-maġuri!”

31 Rubu Veaġa vereri baregori e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari na maki fakari ai maiġesi ġevaseva-vaseva iaġiato, ġekirato, “Ġia na tarima boruri evaġa-maġuririto, senaġi tauġena tu asi evevaġa-maġurini!

32 Keriso, Isaraela tarimari ġeri vere, satauro na inimoġo noraka-riġo ġai ġoiramai, be baġana vaġa-moġonimu!” Iesu ġesi ġevaġa-satauro vegogorito tarimari ruarua na maki ġeguruġa-rakava viniato.

Iesu ġena mase

Mataio 27:45-56; Luka 23:44-49; Ioane 19:28-30

33 Horaġauna 12 koloko ea ġabiato nai, tanobara mabarana mukuna na eġabi-ġauato; mukuna etanuto, eiaġoto mo, horaġauna 3 koloko.

34 Horaġauna 3 koloko rekenai Iesu eġabato, ekirato, “Eloi, eloi, lama sabaktani?” anina tu,

“Au ġegu Barau, au ġegu Barau, kara dainai au boraga-kwanegu?”

³⁵ Iesu sevinai ġeruġa-taġoto-ġoi tarimari kota ġeseġaġito, benamo ġekirato, “Ġoseġaġi, Elia ekeaiani.”

³⁶ Benamo tarima ta eragato, nanu erimaiani dagnarana ta eġabiato, vine nanuna mamakina nuġanai efereiato, gobu lefai egwanu-kauato, benamo eduġi-raġeato Iesu na neniua ġana, ekirato, “Siġitaia, Elia beiaġomani, bema ġabi-riġoani ba?”

³⁷ Benamo Iesu eġaba-fouto murinai emaseto.

³⁸ Benamo Rubu Veaġa nuġanai veaġa lelevaġi daiġutuna kouġauna dabuġana o ketin evedare-kikimato, eruaruato, tuġuna na mo gabigabina.

³⁹ Roma vetari verena Iesu ġoiranai eruġa-taġoto-ġoi, ġena ġaba eseġaġiato e kamasi emaseto eġitaiato, benamo ekirato, “Moġoni veġata, mai tarima tu Barau Natuna!”

⁴⁰ Vavine kotari maki ġemarere-to-ġoi, kotuna manaġai ġeruġato, fakari ai tu Maria, Magadala vavinena; e Maria, mai tu Iakobo (o Iames) keina e Iosefa ġesi sinari; ema Salome.

⁴¹ Galileai mai vavine tu Iesu murina na ġerakato-ġoi e ġia vetuġunaġina ġeiaġo-vinito-ġoi. Vavine vovoka ġia ġesi Ierusalemna ġana ġemaraġeto vavineri maki monai.

Iesu ġeguriato

Mataio 27:57-61; Luka 23:50-55; Ioane 19:38-42

⁴² Mo lavilavi ai vereko beġe vei-toreani, Sabadi ġarona roġosi bere ġabia nai.

⁴³ Iosefa, Arimatea vanuġa tarimana, ġematauraiato-ġoi kanisoro fakari ai tarimana ta,

Barau ġena Basileia evaġa-nogaiato-ġoi tarimana, Pilato ġenai eiaġoto, benamo enoġi-ginikauato, Iesu tauġanina bene ġabia etato.

⁴⁴ Pilato eseġaġito Iesu tu varau emaseto nai, nuġana efarevaġito, benamo vetari verena ekeaiato, edanaġiato, ekirato, “Moġoni, Iesu tu be-mase ba?”

⁴⁵ Benamo vetari verena na Iesu ġena mase evaġa-moġoniato vau, Iesu tauġanina Iosefa eviniato.

⁴⁶ Moġa murinai Iosefa na dabuġa kurokurona namona ta evoiato, benamo Iesu eġabi-riġoato, dabuġa na ekumuato. Gara gabuna fore kouġanai ea tore-toġaiato murinai, fore baregona na ġatama-boka ekure-ġauato.

⁴⁷ Maria, Magadala vavinena, e Maria, Iosefa sinana, na etoreato gabuna ġeġita-kauato.

16

Iesu evariġisi-ġenoġoito

Ioane 20:1-10

¹ Iuda tarimari ġeri Sabadi ekorito murinai, Maria, Magadala vavinena, e Maria, Iakobo (o Iames) sinana, ema Salome muramura ma bonana namona ġevoito, beġene iaġo, Iesu tauġanina beġene daua ġana.

² Fura ġarona giniginena o Sandei ai, boġiboġi ġaro eraġekauto nai, gara ġana ġeiaġoto.

³ Benamo tauġeri moġo ġeverorito-ġoi, ġekirato, “Deikara na mo fore barana gara ġekouġau-iaġiato tu, dei na toma ea kure-veġitaiani?”

⁴ Senaġi ġeboġe-iaġoto nuġanai, mo fore baregona tu irau ai vetore.

⁵ Ĝia gara kouĝana nuĝanai ĝeraka-toĝato nai tu, mero variĝuna ta ĝeĝitaiato, aroriba rekenai etanuto, ĝena dabuĝa tu kurokuro e mauka kenene, benamo nuĝari ĝefarevaĝi-rakavato.

⁶ Ĝia na ekirarito, ekirato, “Asi ĝogari, au ribagu ĝomi tu Iesu, Nasareta tauna, ĝevaĝa-satauroato tarimana ĝovetauani. Ĝia tu bevariĝisi-ĝenoĝoi! Ĝia mainai tu asiĝina, ĝetoreato gabuna ĝoma ĝitaia.

⁷ Be ĝoiāĝo, ĝena mero e Petero boĝonoa kira-varari, boĝono kira, ‘Iesu tu beguineni Galilea ĝana. Monai vau boĝoa ĝitaiani evaĝa-guruĝamito ilailanai.’ ”

⁸ Benamo mo vavine ĝeraka-rosito gara nuĝana na, korana nuĝari ĝefarevaĝito e tauĝaniri ĝeĝoĝo-ĝoĝorito-ĝoi nai. Tarima ta maki asi ĝevaĝa-guruĝaiato, korana ĝegarito nai.

*Maria, Magadala vavinena, na Iesu eĝitaiato
Mataio 28:9-10; Ioane 20:11-18*

[⁹ Fura ĝarona giniguenenai, boĝi-boĝi iamoiamonai, Iesu evariĝisi-ĝenoĝoito, benamo Maria, Magadala vavinena, ĝenai efofori-guineto. Ĝia ĝenana tu iauka rakavari imaima ruarua (7) elai-vaĝirito.

¹⁰ Ĝia eiaĝoto, benamo Iesu murina na ĝerakato-ĝoi tarimari ĝeri nuĝaraĝe e taĝitaĝi nuĝanai ekira-vararito.

¹¹ Ĝeseĝaĝiato Iesu tu maĝuri, Maria na eĝitaiato, senaĝi ĝena guruĝa asi ĝevaĝa-moĝoniato.

Dabarai tarima ruarua na Iesu ġeġitaiato

Luka 24:13-35

¹² Moġa murinai ġia tauri ruarua gabu ta ġana ġeraka-iaġoto-ġoi nuġanai, Iesu ġeri ai efoforito, senaġi vetoġana tu eirauto.

¹³ Benamo tauri ruarua ġeġenoġoito, karori ġekira-vararito, senaġi ġeri guruġa asi ġevaġa-moġonirito.

Iesu ġena mero ġeri ai efoforito e ġia na seġuka evinirito

Mataio 28:16-20; Luka 24:36-49; Ioane 20:19-23

¹⁴ Moġa murinai ġena mero gabanana sebona (11) ġeġaniġanito-ġoi nuġanai, ġeri ai efoforito, evanerito, korana asi ġeri veġabidadama e ġeri nuġa-gwaġiġi dainai, korana mase na evariġisi-ġenoġoito murinai, ġeġitaiato tarimari ġeri guruġa asi ġevaġa-moġonirito.

¹⁵ Benamo ekirarito, ekirato, “Ġoiġo, tanobara mabarari ai Vari Namona tarimarima mabarari ġoirari ai boġono ġobata-iaġia.

¹⁶ Deikara na mai Vari Namona bevaġa-moġoniani ema babatiso beġabiani tarimana tu bemaġurini, senaġi asi bevaġa-moġoniani tarimana Barau na rakava voina beviniani.

¹⁷ Ġeveġabi-dadamani tarimari ġesi mai vetoġa beġe iaġo-sebonani: Iauka rakavari au aragu ai beġe lai-vaġirini. Garo variġuri irauirau ai beġe guruġani.

¹⁸ Mota rakavari beġe ġabi-vaisini, mase ġarikiri beġe niurini, senaġi asi beġe vaġa-rakavarini. Ġimari keve tarimari iatari ai beġe tore-kaurini, benamo keve tarimari beġe namoni.”

*Iesu tu Barau na eḡabi-varaḡeato guba ḡana
Luka 24:50-53; Apostolo 1:9-11*

¹⁹ Iesu Vereḡauka na evaḡa-guruḡarito murinai, Barau na eḡabi-vaisiato, guba ḡana evaraḡeto, benamo Barau aroribana rekenai etanu-tarito.

²⁰ Benamo Iesu ḡena mero ḡeraka-lausito, gabu mabarari ai ḡea ḡobatato. Vereḡauka maki ḡia ḡesi ḡeḡauvei-vegogoto-ḡoi, ema ḡeri guruḡa evaḡa-moḡonirito-ḡoi nuḡa-farevaḡi veḡa boruri ai.]

GINITAŌ VARIŪNA
The New Testament in the Sinaugoro Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sinaugoro long Niugini
Copyright © 1995 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Sinaugoro

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
a998e4ce-f2f7-5577-968e-5d2feef358f1